

Nagyszénási Czabán Samu
Általános Iskola

5931 Nagyszénás, Táncsics u. 24/1.
Tel.: 06-68/681-303

OM: 028334

Tehetségpont

czaban.altisk.nszenas@gmail.com
www.nszenas-iskola.hu

A NAGYSZÉNÁSI CZABÁN SAMU ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE

2024.

TARTALOM

1.	AZ INTÉZMÉNYI PEDAGÓGIAI PROGRAM AJÁNLÁSA	4
1.1.	A település bemutatása	4
1.2.	Az oktatás alakulása a településen	4
2.	AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	5
2.1.	Küldetésnyilatkozat	5
2.2.	Jövőkép	6
3.	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA	6
3.1.	Alapelvek, értékek és célok, feladatok és eszközök	6
3.2.	Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	7
3.3.	Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai	10
3.4.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	11
3.5.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	14
4.	A PEDAGÓGUSOK HELYI, INTÉZMÉNYI FELADATAI	15
5.	AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA	15
6.	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE	18
7.	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	20
8.	A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK RENDJE	21
9.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	24
9.1.	A tanulók értékelési és osztályzási szabályában érvényesített szakmai alapvető jogelvek	24
9.2.	A tanulók értékelési és osztályozási szabályozása	24
9.3.	Tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályozási rendje	25
10.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	30
11.	AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	31
12.	HELYI TANTERV	32
12.1.	A választott kerettanterv megnevezése	32
12.2.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	33
13.	A HELYI TANTERV ALKALMAZÁSÁNAK ALAPELVEI	33
13.1.	A célokhoz kapcsolódó szerkezet	34
13.2.	Tantervek	34
13.3.	Az iskolai helyi tanterv	34
13.4.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	35
13.5.	Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára	37
14.	MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	41
15.	A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	41
16.	AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	42
17.	A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	44
18.	AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	45
18.1.	A tanulók értékelési és osztályozási szabályozása	46
18.2.	Az ellenőrzés fajtái	48
18.3.	Az ellenőrzés funkciói	49
19.	AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	51

20.	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	52
21.	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	52
22.	AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	52
22.1.	Iskolánk egészségfejlesztési programja	52
22.2.	Az iskolai környezeti nevelés elvei	61
23.	A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI	66
24.	AZ ISKOLAI JUTALMAZÁS FORMÁI	68
25.	AZ ISKOLAI BÜNTETÉS FORMÁI	71
26.	FOGYASZTÓVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK	71
27.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	74

1. AZ INTÉZMÉNYI PEDAGÓGIAI PROGRAM AJÁNLÁSA

Ahogy nincs két egyforma gyermek, úgy nincs két egyforma iskola sem. Minden intézménynek megvannak a sajátosságai, ahogyan minden gyermeknek is más a személyisége. Az iskola és a település egymásra utaltsága évszázadok óta fontos tényezője egy település megmaradásának. Iskolába mindenki járt, és járni is fog, ezért az iskola feladata olyan tudást átadni tanulóinak, amely megalapozza az élethosszig tartó tanulást és további életüket.

Ahhoz, hogy egy iskola jól működjön, alkalmazkodnia kell a változásokhoz, de a hagyományait is meg kell őriznie. Ez a pedagógiai program is változni, formálódni fog az iskolahasználók igényeinek megfelelően. A cél tehát az igények felmérése, a hagyományok és értékek felmutatása, a feladatok meghatározása a jogszabályoknak megfelelően.

1.1. A település bemutatása

Nagyszénás nagyközség Békés vármegye Orosházi járásában található település. A Körös-Maros közében, Szarvas és Orosháza között terül el.

Közúton négy irányból is megközelíthető: északról, Szarvas felől és délről, Orosháza irányából a 4404-es úton, keletről, Kondoros felől és nyugatról, Gádoros irányából pedig a 4642-es úton. A település a MÁV 125-ös számú Mezőtúr–Battonya-vasútvonala mentén helyezkedik el, amelynek itt két megállási pontja van: a központban Nagyszénás vasútállomás, az északkeleti határban pedig Kiscsákó megállóhely.

Története

A településről szóló első írásos emlék 1403-ból való: ekkor, mint a gyulai uradalomhoz tartozó község fordul elő, de még nagyon jelentéktelen hely lehetett, mert az oklevél az utolsók közé sorolta. Zsigmond király ebben az évben ajándékozta Maróthi János macsói bárnak Fehérváron Zenaseghazt. A későbbi évszázadokban gyakran cserélt gazdát a település, a harmincéves háború után a török és tatár hadak pusztították el a 17. század elején. Ezután pusztaként említik a források. A 18. század elején telepítenek ide bérlőket.

Az új Szénás alapítása a Károlyi család nevéhez fűződik. 1854-ben alakult meg a mai Nagyszénás (Nagykurtics). Nagyszénás gazdaságának története szorosan összefügg a majorok történetével egészen e század derekáig. Mára már szinte nyomtalanul eltűntek ezek az egykori népes gazdasági központok. Szám szerint nyolc majort jegyeznek: Cifra, Malmos, Székes, Pálmátér, Mihálytelek, Lajosszénás, Kismajor és Kisszénás. Közülük kiemelkedett a Cifra-major, mely a gróf Károlyi család pihenőhelyéül is szolgált gyönyörű parkkal és erdővel övezve. Ettől kezdve folyamatosan gyarapodott, fejlődött a település.

Jellegéből adódóan a lakosság fő megélhetési forrása a mezőgazdaság volt, és jelenleg is meghatározó.

1.2. Az oktatás alakulása a településen

Fennmaradt források szerint Győri Imre volt az első szénási egyházi szolga, akivel később olyan elégedettek voltak előljárói, hogy a szomszédos Bánfalva (ma Gádoros) filiáját is ő irányíthatta. Ő volt a település első tanítója is. Sajnos a helyi oktatás kezdeteiről nem állnak rendelkezésre megfelelő források, azonban egy dokumentum 1841-ben Győri Imre nevét már tanítóként is említi. Azt nem tudhatjuk, hogy volt-e egyáltalán iskola a régi Szénáson, az viszont egyértelmű, hogy a napszámosok gyermekei megismerkedhettek a betűvetés világával. Győri Imre viszonylag fiatalon, 1848-ban halt meg, őt Hanzel Mihály követte.

Igazi iskoláról csak évtizedekkel később, már az áttelepített Szénáson beszélhetünk: a fennmaradt írott források szerint 1877-ben merült fel először vasárnapi ismétlő iskola felállításának gondolata, majd a következő év elején megszületett a beleegyező egyházi döntés is. Az 1879-es első osztályt húsz-huszonöt kisdíák kezdte meg. 1884-ben épült fel az új iskola, melynek épülete ma is áll. Az 1890-es évek elején vette át az iskolát a község, oly módon, hogy az épület egyházi tulajdonban maradt. A falu előljárósága viszont nem tudta fenntartani az intézményt, így az 1898-ban állami kezelésbe került.

Nagyszénáson az első állami, elemi iskola 1899-ben épült fel a községháza mellett, az akkori György utcában. Sokáig a könyvtár működött ebben az épületben. A Hősök szobra melletti hat tantermes iskolát 1927. októberében avatták fel. Jelenleg az alsó tagozatosok tanulnak itt, a felsősöknek 1982-ben egy új, modern iskolát építettek. A külterületen hét (a Szénáshoz csatolt Székács iskolával együtt nyolc) tanyasi iskola működött. Az utolsó, a taraji 1970-ben szűnt meg, mára mindegyiknek lebontották az épületét, emlékműveket állított helyükre a helytörténeti csoport. 2015-ben geotermikus energiát felhasználó fűtőkorszerűsítésen esett át mindkét iskolaépület. A felső tagozat jelentős energetikai felújításon esett át 2017-ben, az alsó tagozat utcafronti nyílászáróit cserélték ki pályázati forrásból 2021-ben.

Az oktató-nevelő munka jelenleg is két épületben zajlik. Az alapfeladatok mellett olyan tevékenységeket folytat és programokat szervez intézményünk, amely valódi értékeket közvetítenek tanulóinknak. Kiemelten fontos a személyiség- és közösségfejlesztés, az egyéni adottságok figyelembe vétele, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás, a kompetenciafejlesztés. Mindezekhez elengedhetetlen a pedagógusok megfelelő szakmai felkészültsége, a családok támogatása.

Készült a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény alapján, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6. részében foglaltak, továbbá a Nemzeti alaptantervet tartalmazó 110/2012. (VI. 4.) Kormány rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Kormány rendelet alapján.

További joghivatkozások a nevelés-oktatás jogszabályi kereteit meghatározó, a pedagógiai program utolsó módosítása óta életbő lépő jogszabályok, előírások, eljárásrendek, ajánlások hatályos előírásai.

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Küldetésnyilatkozat

Nyugodt légkörű, barátságos, a hagyományokra és újításokra építő, alapfeladatait magas színvonalon ellátó iskolát szeretnénk, ahol a szülő, a pedagógus és a gyermek együttműködése által biztosítható az egyéni képességek kibontakoztatása és a tanulók személyiségének fejlesztése.

Pedagógia alapelvünk, hogy:

- iskolánk nevelő-oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közösségek) együttműködésének kibontakoztatása, a nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hassák át a tanítási-tanulási folyamatokat
- alapvető értékek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét
- nagy jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, minden segítséget megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az élethosszig tartó tanulás alapjait, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat.

A 2020. szeptember 1-jén hatályba lépő NAT (11/2012 (VI.4) kormányrendeletben, illetve a 5/2020 (I.31.) kormányrendeletben az alábbi kompetenciaterületek találhatóak:

- A tanulás kompetenciája
- A kommunikációs kompetenciák /anyanyelvi és idegennyelvi/
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetencia
- A személyes és társas kapcsolatai kompetencia

- A kreativitás, a kreatív alkotás önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciája
- A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

2.2. Jövőkép

Az egyéni kompetenciák fejlesztésére épülő korszerű nevelés-oktatás módszereinek alkalmazásával iskolánkban legyen jellemző a tapasztalati tanulásból kiinduló gondolkodásra nevelés és tanítás, a felfedezettő tanítás-tanulás, valamint a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés. Ezek mellett legyen jelen az aktív tanulás, egymás elfogadása, az együttműködés, a megújulás, az innováció és az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása.

3. ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA

3.1. Alapelvek, értékek és célok, feladatok és eszközök

A nevelési programunk elsődlegesen arra vonatkozik, hogy a programunkban meghatározott pedagógiai (nevelési és oktatási) alapelvek, értékek, célok és feladatok alapján hová, meddig kívánjuk, tudjuk eljuttatni tanítványainkat, illetve a tanulók különböző fejlődésű csoportjait.

A nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében olyan készségek, jártasságok kialakítása a célunk, amely az egész életen át történő tanulás képességét biztosítja. Képesek legyenek tanulóink a különböző forrásokból szerzett tudáselemek integrációjára, majdan önszervező tanulási folyamat megtervezésére.

A családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre nevelünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesztjük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járulunk hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Olyan szakmai-szellemi megújulás elérése a cél, amely eredményeként tanulóink felkészülnek az élethosszig tartó tanulásra, tanulási életútjukat nyomon tudjuk követni, és segítjük munkaerőpiaci esélyeiket.

A sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók esélyegyenlőségének, társadalmi, helyi integrációjának biztosítása is ugyanolyan fontos feladat, mint ahogy a versenyképes tudáshoz való hozzáférés lehetőségének megteremtése.

A pedagógiai alapelveinkből következően kiemelt pedagógiai törekvésünk a komplex személyiségfejlesztés.

Célunk a nevelő-oktató munkánk folyamatában a tanulóinknak minél nagyobb lehetőséget biztosítsunk arra, hogy ne egymástól elszigetelt tantárgyakban, elkülönített ismeretekben, hanem szélesebb értelemben vett megoldandó problémákban gondolkodhassanak.

Gyakorlati pedagógiánk alapelveinek tartjuk a jó iskolai belső légkör fenntartását, a tanulóinkat érő teljesítmény kudarcok számának minimálisra csökkentését, melyet velük és a szülőkkel együttműködve kívánunk elérni.

Hozzá kell járulnunk továbbá ahhoz, hogy az iskolai tanulmányok elvégzése után tanulóink képessé váljanak magasabb rendű összefüggések megismerésére és megértésére, a teljes életüket átszövő önképzésre és a szakképzésre.

Célunk az Információs és Kommunikációs Technológiák (a továbbiakban: IKT) komplex eszközrendszerének fogadására alkalmas intézményi és pedagógiai környezet létrehozása.

3.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Célunk és feladatunk, hogy tanulóinknak és a szüleiknek a tanulási és szociális-környezeti hátrányaikból eredő esélyegyenlőségüket növeljük tevékenységközpontú pedagógiával, élménypedagógiai módszerekkel, az iskolai bántalmazást megelőző technikák alkalmazásával. Pedagógiai célunk, hogy iskolánkban a problémaközpontú tanítás, illetve a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedezettő tanítás-tanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés legyen a jellemzője az oktató és nevelőmunkánknak.

Kerüljön előtérbe az eredményes tanulás segítése, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása, a képesség kibontakoztatás támogatása, a hátránykompenzáció és az esélyegyenlőség.

Munkánkban fontos az együttműködés a szülőkkel/gondviselőkkel, a tanulók családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői/gondviselői vélemények, javaslatok befogadása, továbbá azok hasznosítása a hatékony nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele. Iskolánk megteremti azokat a fórumokat, ahol a szülők/gondviselők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A pedagógiai eljárásokkal segíteni kívánjuk, hogy tanulóink

- harmonikusan be tudjanak illeszkedni, mikro- és makro környezetükbe,
- dönteni tudjanak reális továbbtanulásukról,
- megbízhatóvá váljanak,
- önértékelésük helyes irányban fejlődjön,
- megfelelő önfegyelemmel, szorgalommal, tisztességgel rendelkezzenek,
- törekedjenek a pontosságra, rendszeretetre, legyenek udvariasak, önállóak,
- alakuljon ki bennük a jó szervezőkészség szükségletének igénye.

A kompetenciára épülő oktatási elvek alkalmazásával intézményünk távlati célkitűzéseinek tekintjük az alábbi kulcskompetenciák fejlesztését:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség
- A hatékony, önálló tanulás
- Az egész életen át tartó tanulás motivációjának megalapozása.
- A tudás alapú társadalom és gazdaság feltételeinek megteremtése, kultúrájának kialakulása.
- Versenyképes tudás, munkaerő-piaci boldogulás feltételeinek megteremtése.

A 2020-tól az alábbi, a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák fejlesztését valósítjuk meg a Nat bevezetésével:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Digitális kompetenciák
- Matematikai gondolkodási kompetencia

- Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia

A felnövekvő nemzedéknek, a fenntarthatóság érdekében, a fent felsorolt kulcskompetenciákon túl – egyes esetekben azok hangsúlyos részeként - „zöld” kompetenciákra is szüksége lesz, hogy a mindennapi életben, s a munkaerőpiacon is boldoguljon. „A környezeti kompetencia csak akkor alakul ki, ha a nyolc kompetenciaterület fejlesztése során figyelembe veszik a környezeti kompetencia fejlesztése szempontjából fontos szempontokat is.”

- Alkalmazkodóképesség
- Demokratikus konfliktuskezelés
- Döntéshozatali képesség
- Együttműködési készség
- Életcélok és személyes tervek megfogalmazásának és megvalósításának képessége
- Felelős, aktív cselekvés
- Képesség a jogok, érdekek, határok és szükségletek érvényesítésére
- Kreativitás
- Kritikai gondolkodás és véleményformálás
- Különböző tanulási módok közötti választás és alkalmazás képessége
- Mások nézőpontjának megértése
- Nyitott gondolkodás
- Önálló tanulás/munkavégzés megszervezésére való képesség
- Problémamegoldó képesség
- Rugalmasság
- Saját tévedés/hiba fölismerésének képessége
- Rendszerszemléletű gondolkodás
- A fenntarthatósággal kapcsolatos tudáselemek
- A globális, nemzeti, regionális és helyi környezeti problémák ismerete
- A környezeti problémák gazdasági, ökológiai és társadalmi következményeinek ismerete
- A fenntartható fejlődés etikai dimenziójának tudatosítása
- A nemzedékek közötti és nemzedéken belüli szolidaritás és felelősség

A kompetenciafejlesztés legfontosabb tantárgyakon átívelő törekvései:

- a. A kognitív ismeretanyag megértése és alkalmazása, közvetítjük az alapvető, tudományos igényességű ismereteket.
- b. Saját egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- c. Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
- d. Közvetítjük az egyetemes emberi erkölcsi, etikai értékeket.
- e. Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népekkel szembeni tolerancia.
- f. A demokratikus magatartásformák kialakítása, a helyes és elvárható társadalmi magatartási, viselkedési normák kialakítása és formálása.
- g. A Föld globális problémáinak (pl. környezetszennyezés) megértése.
- h. A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk (verbális, vizuális, audiovizuális, informatikus) értelmezése, feldolgozása.
- i. Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
- j. A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete és gyakorlása.

- k. Oktatási és nevelési feladataink eredményességének növelése érdekében az intézményi IKT eszközöket mind a pedagógusok, mind a tanulók tanulásszervezési gyakorlatában tegyük mindennapos használatúvá. Ennek érdekében az eszközök beillesztését a nevelési, oktatási tanulási folyamatainkba a tantárgyi, tanítási programjainkon keresztül érvényesítjük.

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

A nevelőtestület célja, hogy az 1-4. és 5-8. évfolyamokon belül a NAT által meghatározott irányelveket érvényesítsük.

Célunk az alapfokú nevelés-oktatás kezdő, 1-4. évfolyamok szakaszában, hogy:

- az iskolába lépő kisgyermekben óvjuk és fejlesszük a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- átvezessük a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- fogékonnyá tegyük a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt,
- teret adjunk a gyermekjátékok és a mozgás iránti vágyának,
- segítsük a gyermek természetes fejlődését, érését,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítünk, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszünk,
- tanulóink társas kapcsolatait hasssa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal,
- a gyerekek szeressék és óvják természeti környezetüket,
- tanítványainkban az olvasás iránti kedvet kialakítsuk és fenn is tartsuk, diákjainknál mélyrehatóan alapozzuk meg az alapkészségek elsajátítását.

Célunk a nevelés-oktatás 5-8. évfolyam szakaszában, hogy

- pedagógusaink folytassák az előző szakaszok nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek, fejlesztését,
- tanáraink figyelembe vegyék, hogy 12-14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás,
- pedagógusaink a tanulók alapkészségeinek kialakítását (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztését kiemelt feladatként kezeljék,
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra,
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre,
- megalapozzuk a felkészülést a jogok és köteleességek törvényes gyakorlására,
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlesszük a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását,
- a tanítási-tanulási folyamat strukturált tudást közvetítsen: az ismeretek megszerzésének a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képessége alakuljon ki,

- tudatosítsuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, megerősítsük a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a gyermek jellemét formálva a személyisége kiteljesedjen,
- segítsük diákjainkat abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges alkotásra és boldogságra képes emberekké válhatnak,
- tanítványainkat elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló emberekké neveljük,
- az emberismeret, az etika alapfogalmainak értelmezési kereteinek bemutatásával hozzájáruljunk a tanulók önismeretének elmélyítéséhez,
- a tevékenységre neveljük (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességeket fejlesszük (értelmi, érzelmi, akaratú és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történelmi, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei),
- fejlesszük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek,
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját fejlesztjük,
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét,
- jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság,
- a pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon,
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek megszerezzék mindazokat az együttműködési, kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudásukat önmaguk és mások számára is hasznosítani tudják,
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és a sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága,
- a „tanulás tanulása” és az önálló ismeretszerzés képessége kialakuljon, minden egyénnek számára elérhetővé váljon,
- a digitális kultúra alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is hozzájáruljon az alapműveltségük kialakulásához,
- kialakítsuk az egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét,
- ismerjék és alkalmazzák tanítványaink a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit,
- tanulóink, képesek legyenek az asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre, ugyanakkor tanúsítsanak önuralmat, toleranciát másokkal szemben.
- formáljuk a fenntarthatósággal, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségükkel kapcsolatos erkölcsi-etikai irányultságokat, attitűdöket és szokásokat.

3.3. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolai munka feltételei

Személyi feltételek:

Tantestületünk létszáma igazodik a tanulói létszámhoz és struktúrához, 20-30 fő közötti. A kötelező továbbképzésre és a természetes változások együttes hatására alapozva törekszünk a 100%-os szakos ellátottság biztosítására. Pedagógus munkakörben nem pedagógus végzettségűt nem foglalkoztatunk. Megfelelő továbbképzési tervvel biztosítani kívánjuk az

ismeretek karbantartását, a speciális igények kielégítéséhez szükséges képzettségek megszerzését.

Intézményünkben öt munkaközösség dolgozik, élükön a pedagógusok által választott munkaközösség-vezetőkkel.

Tárgyi feltételek:

Két épületben, 30 tanteremben és két tornateremben dolgozunk. A felső tagozat épületében egy külön teremben működik a könyvtár. Állománya az igényeket kielégíti, az állomány gyarapítása, a számítógépes nyilvántartás technikai fejlesztése szükséges lenne.

A tantermek között egy informatika szaktanterem van. Megfelelő szintű az audiovizuális technikai eszközökkel, illetve a tanári és a tanulói kísérleti eszközökkel való ellátottságunk.

Az iskola tanulói:

Tanulólétszámunk évente változó, 200-230 fő körül látszik stabilizálódni. Tanulóink döntő többsége helyben lakik, néhány fő jár be az Orosházához tartozó Kiscsákóról, Gádorosról.

A létszámcsökkenés következtében kialakult a két párhuzamos osztály rendszere mellett az évfolyamonként egy osztályé is. A nem értelmi fogyatékos sajátos nevelési igényű tanulókat a többi tanulóval integráltan neveljük.

Az alsó tagozaton évfolyamonként működik a napközi, míg a felső tagozaton összevont tanulószoba várja a tanulókat.

A napköziben várhatóan hosszabb távon alsó tagozaton hat csoport működtetésére lesz szükség,

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka módszertani alapelvei a 2020-ban módosított NAT alapján

- Egységesség és differenciálás: aktív tanulás, ismeretek kreatív alkalmazása, tevékenységre épülő tanulásszervezés forma, párban vagy csoportban végzett tevékenység.
- Eredményes tanulás: megfelelő tanulási környezet biztosítása munkaformának megfelelően, IKT és digitális eszközök alkalmazása.
- Egyénre szabott tanulási lehetőségek.
- Képesség-kibontakoztatás támogatása: értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

3.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés a pedagógiai alapelvekből következő, kiemelt pedagógiai törekvés.

A gyermekközpontú alapkoncepció és felépítése az egyéni tanulói készségek, képességek és jártasságok fejlesztését szolgálja.

Ennek elemeit alkotják az ismeretszerzési és ismeretfeldolgozási, a szóbeli-írásbeli-képi kifejező és az idő- és térbeli tájékozódási képességek. A készség- képesség- jártasság fejlesztéséhez vezető folyamat fontos eleme az ismeretek átadásán túl a tanulói önmegvalósítás segítése.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Törekszünk a tanulók minél teljesebb megismerésére. Ennek érdekében az osztályfőnökök igény szerint családlátogatást végeznek az első és ötödik évfolyamon, illetve minden olyan esetben, amely a tanulócsoporthoz tartozó változásával jár.
- A tantárgyak tartalmában kínált nevelési lehetőségeket minden pedagógus felhasználja a tanulók személyiségének fejlesztésére.
- A rendszeres ellenőrzést és értékelést a nevelés szolgálatába állítva gyakoroljuk.
- A motiválást a nevelési célok elérése érdekében a többi ráhatást elősegítő módszer elé helyezzük.

- A kognitív kompetenciák fejlesztésének a szokások, a személyes és szociális, személyes és társas kompetenciák fejlesztésének az osztályfőnöki órák, a speciális kompetenciák fejlesztésének fő területei a tanítási órákon kívüli foglalkozások.
- Minél bővebb választási lehetőséget kívánunk biztosítani a tanórán kívüli tevékenységek kínálatával. Irányadónak tekintjük az törvény által biztosított órakeretet.
- Törekszünk annak elérésére, hogy az ünnepek minél több tanulónak jelentsenek személyes élményt.
- A tanulók személyiségének és egyéniségének fejlesztésében aktív kapcsolatokat teremtünk és építünk ki a szülőkkel, gondviselőkkel.

Az alapkészségek elsajátításának biztosítása

A tanulók az 1-4. évfolyam életkori szakaszában találkoznak először tudományos igényű ismeretekkel, a legfontosabb magatartási és viselkedési normákkal, értékkel. Információt szereznek szűkebb és tágabb környezetükről, elemi összefüggésekkel ismerkednek, megtanulják megkülönböztetni a lényegest a lényegtelentől.

Ennek megfelelően alapvető feladat az összefüggések felismertetése, a lényegkiemelés technikájának készségszintre történő emelése.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel, valamint a sajátos nevelési igényű, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- a) A felmerülő, illetve feltételezett nehézségek, pszichés fejlődési eltérések kezeléséhez vezető út első állomása a preventív törekvések, illetve a korai felismerés előtérbe helyezése, amely valamennyi pedagógusnak feladata.
- b) Hangsúlyt fektetünk a megfelelő óvoda-iskola átmenet segítésére, amely az iskolába lépő gyermek sokoldalú megismerését, készség- képesség struktúráinak, adaptivitásának feltérképezését szolgálja.
- c) A feltételezett kiváltó okok feltárása, egy probléma több szempontból való megközelítése, különböző alkalmazási példák behozása a tanulási folyamatba a szülők/gondviselők bevonásával történik, amelynek eszközei a személyes konzultációk, esetmegbeszélések, családlátogatások, nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek.
- d) A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatára a szülő/gondviselő együttműködésével kerül sor.
- e) A tanulók fejlesztése szakmaközi együttműködésben valósul meg a pedagógus irányításával, melyhez a szülők/gondviselők aktív közreműködése elengedhetetlen.
- f) Valamennyi pedagógus hangsúlyt kell fektessen a képességekhez igazodó, differenciált tanórai tanulás megszervezésére, a társas beilleszkedést, a szociális kompetenciák szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok elsajátítását elősegítő személyiségfejlesztésre.
- g) A sikeres oktató-nevelő munka érdekében a pedagógus törekszik a tanulási zavarokat figyelembe vevő oktatási módszerek, a rugalmas tanulásszervezés segítségével minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozására. Az integrált tanulás-tanítás folyamatában érvényesül a tananyag adaptálása, a tanulásmódszertani elemek beemelése, a változatos tanulásszervezési módok, a differenciált oktatásszervezés, projekt munka biztosítása. A pedagógus lehetőséget teremt a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztására, a személyre szabott, a több érzékszervet bevonó információfeldolgozást elősegítő tanulási formák és memorizáló játékok eszközeit alkalmazó tanulóközpontú tanulásra. Az értékelési eljárások megválasztása során hangsúlyt helyez az szummatív, érdemjegyi minősítés mellett a fejlesztő értékelésre, a pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében. A szükségleteknek megfelelő számú gyakorló órát iktat be minden pedagógus a tanítási-tanulási programba.
- h) A napközis foglalkozások során kiemelt szerepet tulajdonítunk a tanulás segítésének.

- i) Az 5-8. évfolyamon a matematika, a magyar nyelv és irodalom, az angol nyelv tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 - 1 kompetenciafejlesztő foglalkozást tartunk.
- j) A képességdeficitok enyhítése érdekében a szakértői véleményben foglaltak szerint kerül megszervezésre a sérülés-specifikus szakember-ellátottság. Intézményünkben fejlesztőpedagógiai megsegítés, gyógypedagógiai habilitáció-rehabilitáció, az idegrendszer érzését serkentő mozgásfejlesztés, és logopédiai terápia biztosított.
- k) Az egészségügyi rehabilitáció céljainak elérése érdekében a nem kötelező órakeret terhére mozgásfejlesztés csoportokat szervezünk.

A tanulásban akadályozott, eltérő tanterv szerint haladó tanulók felzárkóztatása

- a) A tanuló mindenképp felett álló érdeke, hogy minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez.
- b) A nevelési-oktatási gyakorlatban az elsődleges cél a kompetenciafejlesztés, a kommunikációs, a kognitív, a motoros, az orientációs, a kreatív és szociális képességek területein.
- c) A hatékony tanulás-tanítás folyamatában kiemelt feladat: a tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítése, a tanulásra rendelkezésre álló idő egyénre szabott strukturálása, a gondolkodás rugalmatlansága miatt a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása, valamint a tanulást segítő tanulásmódszertani és digitális eszközök biztosítása.
- d) Az 1–4. évfolyamon a tanulás feltétele azon pszichés funkciók fejlesztése, amelyekre építhetők az alapvető kultúrtechnikák (írás, olvasás, számolás és mérés) elsajátítása. Szükségszerű az egyéni eltéréseket figyelembe vevő differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások alkalmazása, melynek során hangsúlyos szerepet kap a közvetlen érzékleti tapasztalás, a tárgyi cselekvéses megismerés.
- e) Az 5-8. évfolyamon törekedni kell a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra. Fontos cél a tanuló önálló tanulási tevékenységének kialakítása. A tanulás-tanítás folyamatában előtérbe kerül a verbalitás a képi-manipulációs szint mellett.
- f) A tanuló fejlődését támogató feltételek közül kiemelendő: a szükségleteknek megfelelő tanulásszervezési mód kiválasztása, a személyre szabott, differenciált tanulás lehetősége, a pedagógus-gyógypedagógus szoros együttműködése, rendszeres konzultációja, fejlesztő, tanulást támogató értékelés alkalmazása.
- g) A pedagógus egyéni fejlesztési tervet készít a tanmenethez kapcsolódóan.

Tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- a) Első fontos fázis a tehetség felismerése, ami valamennyi pedagógus közös feladata, felelőssége.
- b) Pedagógiai munkánkban a differenciálást, mint módszert alkalmazzuk.
- c) Megismertetjük tanulóinkkal a különböző felmenő rendszerű versenyeket, az azon való részvételre ösztönözzük őket, a kiemelkedő eredményeket elérőket jutalmazzuk.
- d) A versenyeken, vetélkedőkön résztvevő tanulóinkat tanórai keretben és azon kívül felkészítjük a részvételre.
- e) A felkészítő munkában elért eredményeket az iskola vezetése a pedagógusok munkájának értékelésében figyelembe veszi.
- f) Az iskola biztosítja a törvényben előírt órakeretet a nem kötelező tanórai foglalkoztatáshoz, az egyéni fejlesztéshez, a szabadidős foglalkozásokhoz.
- g) Az éves költségvetés keretein belül az iskola törekszik arra, hogy az oktatást megfelelő mennyiségű és minőségű taneszközökkel segítse.
- h) A differenciálás megvalósul évfolyami szinten is, amit diagnosztikus értékelés előz meg.

- i) A tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervezünk, amelynek keretei között a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban történik.

3.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A demokratikus iskola működését a magyar alkotmányban, valamint az emberi és gyermeki jogok chartáiban rögzítettek szabják meg. Tanítási gyakorlatunkban az értékek egyensúlyára törekedve egy állampolgári eszménykép körvonalait vázoljuk fel.

Ennek megfelelően az értékek öt csoportját határozzuk meg:

- A biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke)
- A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia)
- A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség)
- A humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei),
- Az én harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önművelés).

Feladataink:

- Az iskola egyik kiemelt pedagógiai törekvése az alapvető erkölcsi és etikai értékek közvetítése, amelyek a tanulói „énkép” kialakításának nélkülözhetetlen eszközei.
- A nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megismertetése, mely átszövi a cél-, feladat- és követelményrendszer mindhárom szakaszát.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az iskolai életben való részvétel meg kell, hogy tanítsa a tanulókkal a konfliktusok hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikák gyakorlását. Ezáltal válhatnak a tanulók képessé a felelősségteljes gazdálkodásra, a logikus érvelésre, melyek alapvető elemek a demokratikus viselkedésminták kialakulása szempontjából.

Iskolai szinten fontos feladat az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgár nevelése. Segítjük tanulóink aktív állampolgárrá válását minőségi és korszerű tanítás- és tanulásszervezési eljárásokkal, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlatával az alábbiak szerint:

- Erőszakmentes gondolkodás kialakítása az alapvető emberi jogoknak, a társadalmi együttélés szabályainak, a demokrácia értékeinek ismerete, tisztelete, betartása mellett.
- A megfelelő képességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek és az egyenlő bánásmóddhoz való jog felismerésének, a konfliktuskezelésnek, a humanitárius segítségnyújtásnak, az együttműködésnek a képessége), beállítottság (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) és motiváltság kialakítása.
- Kitzűzött céljainkat szem előtt tartva rendezzük meg a tanév során diákprogramjainkat, a humanitárius célokat is igyekszünk minél közelebb hozni tanulóinkhoz.
- Az iskolai környezet megóvása, szépítése, gazdagítása érdekében közös programokat szervezünk pedagógusok – diákok – szülők/gondviselők részvételével.
- A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. Intézményünk tanulói részt vesznek a Lázár Ervin Programban a fenti Kormányhatározatnak megfelelően. A Lázár Ervin Program szociális helyzetű és

lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Az iskolai közösségfejlesztésnek – az előbbi közösségfejlesztési feladatok megvalósítása érdekében – intézményünkben három szintjét fogalmazzuk meg:

1. Az iskolai összközösségi szint, amely területen a nevelőtestületnek és a diákönkormányzatnak kitüntetett szerepe van.
2. Az osztályszintű közösségi terek, melyek lehetővé teszik az egyéneknek a közösségi technikák megismerését és működtetését.
3. A kisközösségek szintje, amely lehetővé teszi az egyének intim szférájában megjelenő igényeinek közösségi szintre való átvitelét.

4. A PEDAGÓGUSOK HELYI, INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különböző vizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetség gondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés - szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

5. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA

A társadalomban bekövetkezett változások nagyban befolyásolják az osztályfőnöki szerep mivoltát. Az osztályfőnöki funkció komplex, differenciált, rugalmas és integrált jellegű egyben, és ez a szerep szükségszerűen nem konfliktus nélküli. Az osztályfőnöki munka igen sokrétű, mely megnyilvánul a csoportfelelős és a hivatalból kijelölt személyi felelős feladatkörben.

Az osztályfőnököt – az alsós és felsős munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg, megbízása 5 évre szól.

Az alábbiakban felsorolt feladatkörök határozzák meg az osztályfőnöki tevékenységet:

1. A gyermek személyiségének fejlesztése, értékközvetítésre irányuló nevelőmunka
2. Az osztályközösség fejlesztését szolgáló feladatok
3. Az osztályfőnöki órák megtartása, adminisztrációs feladatok ellátása
4. A kapcsolattartás különböző formában végzett feladatai.

Az osztályfőnök általános feladatai:

- tudatosan megtervezi, és együttműködésben megvalósítja a közösségfejlesztő programokat
- Tanórákon kívüli közösségi tevékenységeket szervezve, évek során fokozatosan egyre több lehetőséget teremt a diákok önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kifejlődésére. Ezeken a programokon, valamint az iskolai rendezvényeken személyes részvételével támogatja osztályát,
- Megismerve a tanulók családi és szociális háttérét folyamatosan arra törekszik, hogy a szülőkkel/gondviselőkkel együttműködve, az osztályban tanító pedagógusokkal összhangban, véleményüket kikérve, végezze nevelő munkáját. Ennek érdekében, a tanulókkal egyénileg, differenciáltan is foglalkozzon, szükség esetén vegye fel a kapcsolatot szakemberekkel, iskolapszichológussal,
- Működjön együtt a gyermek-és ifjúségvédelmi felelőssel a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulók segítése érdekében,
- Az osztályfőnöki órákat az iskolában alkalmanként iskolán kívüli program keretében tartja meg elfogadott tanterv szerint, és használja fel a pedagógiai és a nevelési kérdések megvitatására, amelyeken több szinten is érvényesítheti az intézmény nevelési elveit.

Az osztályfőnöki munka területei:

- Ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása
- Szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása
- Közvetlen nevelőmunka

Az osztályfőnök feladatai a tanév elején

- Megnyitja a KRÉTA e-Naplót és az ellenőrzőket, gondoskodik azok kitöltéséről, (órarend, a pedagógusok névsora), ellenőrzi és egyezteti a tanulók adatait a felületen,
- Ismerteti a tanév rendjét,
- Ismerteti a szakkörök, énekkar, sportkörök, könyvtár, számítógépterem működési rendjét, iskolaorvos, pszichológus, rendelési idejét, a szociális segítő fogadóóráját.
- Tudatosítja a házirendet, egy példányát kifüggeszti azt a tanterem falára,
- Tájékoztatja a tanulókat a szünetek alatti lehetséges tartózkodás helyekről,
- Kitölteti az adatlapokat,
- Elkészíti az osztály tanulóinak telefonszámos, lakcímes, névsorát, (taj-számmal, diákigazolvány számmal és e-mail címmel együtt),
- Ellenőrzi az osztályterem berendezését, a hiányok pótlására benyújtja igényét a titkárságon.
- Megbeszéli a tanulókkal az osztályterem dekorációjának gondozását, frissítését (a házirend alapján).
- Kijelöli a felelősöket, illetve beindítja a hetesi rendszert.
- Biztosítja a DÖK képviselők megválasztását, segíti munkájukat,
- Az osztályfőnöki foglalkozási terv elkészítése, amelynek tartalma következő:
 - Helyzetelemzés, célok, feladatok
 - Tanulmányi kirándulás tervezése, szervezése
 - Óralátogatási terv
 - Szakköri, tanórán kívüli elfoglaltságok
 - Pályaválasztás

- Gyermekvédelem
- Családdal való kapcsolatok, felmérések
- A közművelődési intézményekkel való kapcsolat
- Tervezett osztályprogramok
- Osztályközösségi feladatok, felelősi rendszer
- Osztályfőnöki tematikák

Az osztályfőnök feladatai a tanév folyamán

- aktívan részt vesz a munkaterv szerinti és rendkívüli nevelőtestületi, valamint a munkaközösségi értekezleteken,
- szeptemberben és negyedévenként szülői értekezletet tart (szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható),
- megszervezi az osztálykirándulást,
- rendszeresen kitölti, vezeti a haladási naplót a KRÉTA felületen,
- értesíti az osztályában tanító pedagógusokat a tanulók iskolai szervezésű programokon való részvételéről (fogászati vizsgálat, osztály orvosi vizsgálat, sportversenyek stb.),
- 1. évfolyamon kéthavonként tájékoztatja a szülőket/gondviselőket az osztályozónapló alapján a tanuló érdemjegyeiről (az ellenőrző könyvek vezetésének ellenőrzésével),
- rendszeresen igazolja a tanulók mulasztásait, késéseit, a házirendben foglaltak alapján,
- írásban tájékoztatja a szülőket/gondviselőket a tanulók igazolatlan hiányzásáról és késéseiről,
- írásban tájékoztatja a szülőket/gondviselőket a dicséretekről, illetve a fegyelmezési eljárásokról (utóbbiakat a Feljegyzések funkcióban rögzíti),
- írásban tájékoztatja az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit/gondviselőit a házirendben leírt szabályok szerint,
- folyamatosan figyeli az osztályterem berendezésének állagát, azonnal jelzi a hiányosságokat, rongálásokat a karbantartási füzetbe, illetve intézkedik azok megjavításáról, megjavíttatásáról.

Az osztályfőnök feladata a tanulmányi munka nyomon követése során:

- beszámol a hiányzások mértékéről,
- beszámol az osztály közösségi munkájáról,
- beszámol a tantárgyi és sportversenyeken elért eredményekről,
- év közben – szükség esetén – él a dicséretes és az elmarasztalások lehetőségével,
- a diákönkormányzat segítése,
- az osztály magatartásának, szorgalmának figyelemmel kísérése és értékelése, egyeztetve az osztályban tanító pedagógusokkal,
- az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése,
- az első igazolatlan hiányzás, illetve 10 óra összesített igazolatlan hiányzás esetén hivatalos levélben értesíti az intézményvezetést és a tanuló szüleit/gondviselőit, és utóbbiaknak felhívja a figyelmét a további hiányzások következményeire,

Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

- KRÉTA Haladási napló vezetése és ellenőrzése
- ellenőrzők kéthavonkénti figyelemmel kísérése 1. évfolyamon,
- a mulasztások nyomon követése, igazolások rögzítése,
- félévi és év végi dokumentumok kitöltése, zárása, kiadása,
- a javító vizsgákkal, az osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése,
- anyakönyvek kitöltése és vezetése (kivéve elektronikus napló),
- az egyéni munkarendben tanuló diákok nyomon követése.

Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos tevékenységek

- az osztályfőnöki tanterv alapján összeállítja és elkészíti az osztályfőnöki órák tervezett tematikáját.
- a tervezett témákról beszélgetést folytat, illetve vitát vezet a közösségi nevelés órákon.
- az első közösségi nevelés órán vázolja a tanulónak az intézmény éves munkatervét, majd a továbbiakban rendszeresen tájékoztatja az osztályt az iskolavezetés, illetve a nevelőtestület őket érintő határozatairól.
- az osztály DÖK képviselője révén az osztályfőnöki órákon tájékoztatja az osztályt a diák-önkormányzati határozatokról, tevékenységekről.

Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységek

- minden év elején az első közösségi nevelés órán ismerteti az iskola hagyományrendszerét, éves munkatervét.
- a hagyományos rendezvényeken (tanévnyitó, ünnepek, ballagás, tanévzáró stb.) felügyeli saját osztályát.

Szülőkkel való kapcsolattartás

- Negyedévente szülői értekezletet tart.
- Szükség esetén családlátogatást végez
- Fogadóórát tart.
- A kialakult kommunikációs csatornákon keresztül folyamatos kapcsolat tartás.

6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel, valamint a sajátos nevelési igényű, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- a) A felmerülő, illetve feltételezett nehézségek, pszichés fejlődési eltérések kezeléséhez vezető út első állomása a preventív törekvések, illetve a korai felismerés előtérbe helyezése, amely valamennyi pedagógusnak feladata.
- b) Hangsúlyt fektetünk a megfelelő óvoda-iskola átmenet segítésére, amely az iskolába lépő gyermek sokoldalú megismerését, készség- képesség struktúráinak, adaptivitásának feltérképezését szolgálja.
- c) A feltételezett kiváltó okok feltárása a multiperspektivitás jegyében a szülők/gondviselők bevonásával történik, amelynek eszközei a személyes konzultációk, esetmegbeszélések, családlátogatások, nyílt napok, fogadóórák, szülői értekezletek.
- d) A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatára a szülő/gondviselő együttműködésével kerül sor.
- e) A tanulók fejlesztése szakmaközi együttműködésben valósul meg a pedagógus irányításával, melyhez a szülők/gondviselők aktív közreműködése elengedhetetlen.
- f) Valamennyi pedagógus hangsúly fektet a képességekhez igazodó, differenciált tanórai tanulás megszervezésére, a társas beilleszkedést, a szociális kompetenciák szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok elsajátítását elősegítő személyiségfejlesztésre.
- g) A sikeres oktató-nevelő munka érdekében a pedagógus törekszik a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, a rugalmas tanulásszervezés segítségével minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet létrehozására. Az integrált tanulás-tanítás folyamatában érvényesül a tananyag adaptálása, a tanulásmódszertani elemek beemelése, a változatos tanulásszervezési módok, a differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása. A pedagógus lehetőséget teremt a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztására, a személyre szabott, a multiszenzorális eszközeit alkalmazó tanulóközpontú tanulásra. Az értékelési eljárások megválasztása során hangsúlyt helyez az szummatív, érdemjegyi minősítés mellett a fejlesztő értékelésre, a pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében. A

szükségleteknek megfelelő számú gyakorló órát iktat be minden pedagógus a tanítási - tanulási programba.

- h) A napközis foglalkozások során kiemelt szerepet tulajdonítunk a tanulás segítésének.
- i) A családlátogatások fontos témája a tanulmányi munka iskolai és családi segítésének a módszertana.
- j) Az 1 - 4. évfolyamon a matematika, a magyar nyelv és irodalom tantárgyból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1-1 kompetenciafejlesztő órát tarthatunk osztályonként.
- k) Az 5 - 8. évfolyamon a matematika, a magyar nyelv és irodalom, az angol nyelv tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti 1 - 1 kompetenciafejlesztő órát tartunk.
- l) A képességdeficitok enyhítése érdekében a szakértői véleményben foglaltak szerint kerül megszervezésre a sérülés-specifikus szakember-ellátottság. Intézményünkben fejlesztőpedagógiai megsegítés, gyógypedagógiai habilitáció-rehabilitáció, az idegrendszer érését serkentő mozgásfejlesztés, és logopédiai terápia biztosított.
- m) Az egészségügyi rehabilitáció céljainak elérése érdekében a nem kötelező órakeret terhére gyógytestnevelés csoportokat szervezünk.

A tanulásban akadályozott, eltérő tanterv szerint haladó tanulók felzárkóztatása

- a) A tanuló mindenképp felett álló érdeke, hogy minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez.
- b) A nevelési-oktatási gyakorlatban az elsődleges cél a kompetenciafejlesztés, a kommunikációs, a kognitív, a motoros, az orientációs, a kreatív és szociális képességek területein.
- c) A hatékony tanulás-tanítás folyamatában kiemelt feladat: a tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítése, a tanulásra rendelkezésre álló idő egyénre szabott strukturálása, a gondolkodás rugalmatlansága miatt a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása, valamint a tanulást segítő tanulásmódszertani és digitális eszközök biztosítása.
- d) Az 1–4. évfolyamon a tanulás feltétele azon pszichés funkciók fejlesztése, amelyekre építhetők az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása. Szükségszerű az egyéni eltéréseket figyelembe vevő differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások alkalmazása, melynek során hangsúlyos szerepet kap a közvetlen érzékleti tapasztalás, a tárgyi cselekvéses megismerés.
- e) A felső tagozaton törekedni kell a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra. Fontos cél a tanuló önálló tanulási tevékenységének kialakítása. A tanulás-tanítás folyamatában előtérbe kerül a verbalitás a képi-manipulációs szint mellett.
- f) A tanuló fejlődését támogató feltételek közül kiemelendő: a szükségleteknek megfelelő tanulás-szervezési mód kiválasztása, a személyre szabott, differenciált tanulás lehetősége, a pedagógus-gyógypedagógus szoros együttműködése, rendszeres konzultációja, fejlesztő, tanulást támogató értékelés alkalmazása. A pedagógus egyéni fejlesztési programot készít a tanmenethez kapcsolódóan.

Tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- a) Első fontos fázis a tehetség felismerése, ami valamennyi pedagógus közös feladata, felelőssége.
- b) Pedagógiai munkánkban a differenciálást, mint módszert alkalmazzuk.

- c) Tehetséggondozó szakköröket szervezünk.
- d) Megismertetjük tanulóinkkal a különböző felmenő rendszerű versenyeket, az azon való részvételre ösztönözzük őket, a kiemelkedő eredményeket elérőket jutalmazzuk.
- e) A versenyeken, vetélkedőkön résztvevő tanulóinkat tanórai keretben és azon kívül felkészítjük a részvételre.
- f) A felkészítő munkában elért eredményeket az iskola vezetése a pedagógusok munkájának értékelésében figyelembe veszi.
- g) Az iskola biztosítja a törvényben előírt órakeretet a nem kötelező tanórai foglalkoztatáshoz, az egyéni fejlesztéshez, a szabadidős foglalkozásokhoz.
- h) Az éves költségvetés keretein belül az iskola törekszik arra, hogy az oktatást megfelelő mennyiségű és minőségű taneszközökkel segítse.
- i) A számítástechnika tanítását biztosítjuk a nem kötelező tanórai foglalkozások sávjában is.
- j) A differenciálás megvalósul évfolyami szinten is, amit diagnosztikus értékelés előz meg.
- k) A tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervezünk, amelynek keretei között a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban történik.
- l) A HHH tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján történik.

7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Diákönkormányzat:

Az iskolában folyó nevelő munka sajátos területei között az egyik legjelentősebb a diákönkormányzat tevékenysége, amely a tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselője, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek segítésére jött létre.

Működését saját szervezeti és működési szabályzata határozza meg. Munkáját az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti. Iskolánk fontosnak tartja és támogatja az autonóm, együttműködni képes diákszervezetet. A jól működő DÖK segíti az intézmény belső életének harmonikusabbá tételét. A hasznos programok kínálása, értelmes tevékenységek kialakítása az iskolának is érdeke, ha az harmonizál a pedagógiai program egészével. A diákok megtanulják, elsajátítják a demokratikus döntési, véleményezési mechanizmusokat, az együttélés és együtt gondolkodás játékszabályait. Hiszünk az önszerveződés erejében, a közösen kialakított iskolafilozófiában.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

- A közösség személyiségformáló erejére támaszkodva erősíti a pozitív erkölcsi értékeket.
- A közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakozásához
- Az önkormányzati munkát magasabb szintre helyezzük, közösségformáló tevékenységét iskolai szinten bővítjük:
 - munkaközösségek rendezvényeivel
 - más intézmények tanulóinak vendégül látásával (óvoda, gimnázium stb.)
 - a 8. évfolyamon ballagás rendezésével

A diákönkormányzat tagjai:

- A diákönkormányzat felnőtt vezetőinek létszáma: 1 fő
- A diákönkormányzat gyermek vezetői: 4-8. évfolyam képviselője.

- A diákönkormányzat minden tagjának joga a tisztségviselők megválasztásában részt venni, mint választó és mint választható személy.
- A diákönkormányzat minden tagjának joga a diákönkormányzat bármely tisztségviselőjéhez kérdést intézni, és arra érdemleges választ kapni.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása.

Ezekben a kérdésekben

- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- az iskolai sportkör – a munkaterv részét képező – szakmai programjának megállapításához,
- a munkarend elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSNAK RENDJE

Az iskola hatékony kapcsolatot alakított ki a tanulók szüleivel/gondviselőivel. Osztály és iskolai szinten is működik a Szülői Munkaközösség.

A szülőkkel fenntartott kapcsolatunkban legfontosabb:

- Megismertetni őket az általunk elsődleges fontosságúnak tekintett értékekkel (szükség esetén vitában meggyőzni őket ezek fontosságáról).
- Tiszteletben tartani azt a jogukat, hogy gyermekeiket minden körülmények között védjék és (akár elfogultan is) szeressék.
- A gyerekkel kapcsolatos elmarasztaló vélemény közlésekor maximális empátiát kell tanúsítanunk.
- Tudatosítanunk kell azt a tényt önmagukban, hogy a szülő/gondviselő más és több oldalról ismeri a gyermekét, mint a pedagógusok.

Évente négy alkalommal kerül sor osztályszintű szülői értekezletre, fogadóórákra.

Az iskolai szintű szülői szervezet az iskolai munkatervhez igazodva saját működési szabályzata szerint ülésezik, munkáját munkaterv alapján végzi.

A Szülői Választmány feladatai:

- A valamennyi tanulónkat vagy a tanulók valamely csoportját érintő kérdésekben az iskola igazgatójától közvetlen tájékoztatást, illetve alkalmanként a problémák megbeszélésére meghívást kapnak.

- Fenntartják az élő kapcsolatot az egy osztályban tanító pedagógusok testülete és az osztály szülői között, ellátják az együtt gondolkodás, a mozgósítás, szükség esetén a közös segítségnyújtás feladatát.
- Együttműködik az iskolai alapítvánnyal.
- Összehívásukra (együtt, vagy kisebb csoportokban) évi két alkalommal, az év elején és félévkor rögzített időpontban, illetve szükség esetén többször is sor kerülhet.

Tanulók tájékoztatása

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve a feladatokról az iskola vezetése, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják. Az igazgató évente egyszer a diákönkormányzat vezetőségi ülésén részt vesz.

A diákönkormányzat vezetője havonta kapcsolatot tart a diákönkormányzat vezetőségével a diák önkormányzati ülésen, feladatkörét és jogait folyamatosan erősítjük, az iskolai élet színtereinek megfelelően igénybe vesszük.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével, nevelőivel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve írásban) tájékoztatják.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola vezetője, helyettese és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Kapcsolat a fenntartóval

A fenntartó Békéscsabai Tankerületi Központtal zavartalan munkakapcsolat alakult ki. Rendszeres az információk átadása, az egyeztetés szakmai és gazdasági kérdésekben.

Az intézmény szakmai önállósága biztosított.

Kapcsolattartás a partnerekkel

Kapcsolataink közül kiemelkedő a környező települések iskoláival való kapcsolattartás, együttműködés, mely során fontosnak tartjuk az egymástól való hálózati tanulást és a tudásmegosztást. A közös pályázatok lehetővé teszik a jó gyakorlatok átadását, átvételét.

Ezen keretek között a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel, a Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központtal, a körzet középiskoláival való kapcsolat elsődleges fontosságú. Mindezek mellett a szakmai munka fejlesztésének érdekében intézményünk egyéb szervezetekkel és intézményekkel is kapcsolatot tart.

Az iskola nyitottsága érdekében sokoldalú együttműködési lehetőséget biztosítunk a következő területeken:

1. Szülő - pedagógus:

- családlátogatás igény szerint
- szülői értekezlet
- fogadó óra
- írásbeli tájékoztatás
- e-napló
- iskola honlapja, közösségi oldala
- iskolai programokban való aktív szülői részvétel
- SZMK értekezletek

Intézményünk a Köznevelési Törvénnyel (2011. évi CXC. törvény és módosításai) összhangban vállalja, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba.

Pedagógus - tanuló:

- osztályfőnöki órák

- diáktanács
- e-napló
- iskola honlapja
- igazgatói tájékoztatás
- iskolagyűlés
- iskolai rendezvények
- egyéni beszélgetések

2. Intézményi partneri kapcsolatok

Az intézmény a település életében, közéletében folyamatosan jelen van, nevelőink, tanulóink részt vesznek a község rendezvényein, nézőként és aktív közreműködőként is. Széleskörű kapcsolatrendszert építettünk ki a település szinte minden intézményével, civilszervezetével. A szokásos információcserénél szorosabb, tartalmasabb a kapcsolatunk az óvodával:

- Rendszeresen részt veszünk egymás rendezvényein, programjain.
- Tájékoztató szülői értekezletek: minimum egy-egy a tanév során.
- Szakmai együttműködés a tankötelezett gyerekek megismerése.
- Különböző programokon való együttműködés.
- Leendő 1. osztályosok részére Iskolanyitogató programot szervezünk.
- Fontosnak tartjuk a Nagyszénási Kulturális Központ és Könyvtár szerepét, hiszen az az értékközvetítés, amit végeznek, tanulóink és kollégáink javát szolgálja. (előadások, színház, mozi, író- olvasó találkozók, könyvtári programok, vetélkedők, koncertek stb.).
- Az Orosházi Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola telephelyeként a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása a személyiség erkölcsi, értelmi és érzelmi alapozása, formálása furulya és társastánc tanszakon. A grafika tanszak célja a képi világ, a képi kifejezés különböző módjainak megismertetése. A fantázia kibontakoztatása, a valósággal való összekapcsolása. Változatos felfedező és alkotó folyamatokon keresztül hozzásegíteni a tanulókat az önálló, kreatív tevékenységekhez. A tantárgy feladata előkészíteni és megalapozni a művészi igényű szakmai munkát.
- A Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálattal folyamatos a kapcsolatunk, hiszen hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulóinknak soron kívül, mindig nagy felelősségtudattal segítettek.
- A gyerekek szűrővizsgálatait végző egészségügyi szakszolgálatok, szakemberek segítik a diákok egészséges fejlődését.
- Kiemelt szerepe van iskolánk életében a településvezetésnek, a képviselőtestületnek. Rendezvényeinken mindig szívesen vesszük jelenlétüket, hiszen szeretnénk, ha megismernék munkánkat, az iskola életét, az itt folyó tevékenységet.
- Az eredményes oktató-nevelő munka érdekében az iskola, rendszeres munkakapcsolatot tart fenn a Forintos Alapítvánnyal és a településen működő civil szervezetekkel.
- Az iskolai programok szervezésében és lebonyolításában az SZMK által mozgósított szülői háttér sok segítséget nyújt.
- Középsiskolákkal való kapcsolatunk együttműködésünk kiváló. Pályaorientációs rendezvényeinken számíthatunk jelenlétükre, az általuk szervezett versenyek aktív résztvevői vagyunk.
- Az ökoiskolai programok szervezésében és megvalósításában az alábbi szervezetekkel működünk együtt:

- CSEMETE Egyesület
- Humusz Szövetség
- Országos Erdészeti Egyesület
- Magyar Madártani Egyesület Békés Vármegyei Csoportja
- Magyar Vöröskereszt
- Mira Csillagászati Egyesület
- Viharsarki Állatörtség Alapítvány

9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

9.1. A tanulók értékelési és osztályzási szabályában érvényesített szakmai alapvető jogelvek:

- objektivitás és azonosság;
- tanulói jogok;
- pedagógusi jogok;
- tájékoztatási és tájékozódási kötelezettségek;
- eljárási rend formai és alaki követelményei;
- dokumentálási követelmények;
- igazgatási követelmények;
- titoktartási követelmények;
- képviselési jogok;
- jogorvoslati követelmények;

9.2. Tanulók értékelési és osztályozási szabályozása

Tantárgyi érdemjegyek, osztályzatok: értékelés és minősítés

- A pedagógusok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket.
- A pedagógusok a tanulók teljesítményeit tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-től 5-ig), félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen). Az első évfolyamon ettől eltérő módon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk.
- A tantárgyi érdemjegyek megállapítását a Nkt. 54-57. §-a előírása szerint alkalmazzuk.
- Az osztályzatokat az érdemjegyek alapján a tantárgyat tanító pedagógus állapítja meg. Intézményünkben az érdemjegyek megállapítása az alábbiak szerint történik:
- Amennyiben az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér az évközi érdemjegyek átlagától, akkor a nevelőtestület felkéri az érintett pedagógust, hogy indokolja meg annak okát, és ha szükségesnek ítéli, változtassa meg a döntését.

Amennyiben az indoklással nem ért egyet a tantestület, akkor az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

- Szóbeli értékelés: a pedagógusi tanszabadság elve érvényesül, az iskolában bevett szokás alapján.
- A pedagógus a tanuló előrehaladását, mint a tantárgy tanítási órához kapcsolódó ismeret anyagának elsajátítási-megvalósítási sikeressége mértékét havonta legalább egy (1) érdemjeggyel (bejegyzéssel) fejezze ki (osztályozza). A témazáró dolgozat íratása előtt egy héttel a pedagógus köteles tájékoztatni a tanulókat a beszámoltatás tényéről és az értékelés módjáról.

9.3. A tanulmányok alatti vizsgák helyi szabályozási rendje a következőképpen alakul intézményünkben:

A tanulmányok alatti vizsgák fajtái és időpontjuk:

VIZSGÁK FAJTÁI	VIZSGÁK IDŐPONTJA
A) Osztályozóvizsga	júniusban az év végi osztályzat megszerzése céljából, januárban a félévi osztályzat megszerzése céljából
B) Javítóvizsga	augusztus végén, kijelölt időpontban
C) Különbözeti vizsga	az osztályozóvizsga időpontjában
D) Szintfelmérő	A tanuló másik iskolából történő átvételét követő 15 napon belül.
Pótló vizsga	egyéni elbírálás alapján igazgatói döntéssel tehető le, abban az esetben, amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból maradt távol az előző vizsgák valamelyikéről és erről igazolással szolgál.

A) Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- előrehozott vizsgára kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot;
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
- a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie;
- külföldi tartózkodás, egyéni munkarend, illetve egyéb ok miatt engedélyt kapott, az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében);
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból vizsga letételére kötelezték (például: idegen nyelv esetén)
- a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.

Az osztályozó vizsgával kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozó vizsga évente 2 alkalommal tehető: januárban és júniusban.

- Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga várható időpontjait az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.
- Egy tanítási évben legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozó vizsga.
- Az osztályozó vizsga letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét a januári vizsgára január 1-ig; a júniusi vizsgára pedig június 1-ig kell beadni az iskola igazgatójának címezve.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg.

A vizsga részletes követelményeiről a tanuló minimum a vizsga előtt 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelményeket az intézmény helyi tanterve tartalmazza.

Az osztályozóvizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.

Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.

Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc. Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.

A szóbeli vizsgát az iskola pedagógusaiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező pedagógusa lehetőleg az a pedagógus legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán, az elnökön és a kérdező pedagóguson kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama tanulónként/évfolyamonként maximum 15 perc lehet. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. Végső osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező pedagógus rövid írásos értékelést ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékeli).
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A több tanévi tananyagokból való vizsgázás esetén a szóbeli vizsgát évfolyamonként más-más napon kell lebonyolítani, min. 2 nap eltéréssel, és a felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgájának szóbeli részén megfelelt.
- Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- Az osztályozóvizsga nem ismételtető meg.
- Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül javítóvizsgát kell tennie.
- Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a KRÉTA e-naplóba, törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

- Az eredményhirdetésnek legkésőbb az utolsó vizsgát követő 2. napon meg kell történnie.

B) Javítóvizsga

Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított osztályzata elégtelen volt, vagy az osztályozóvizsgán megbukott.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsga helye az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.
- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell időpontot kijelölni.
- A vizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit írásban (pl. levélben, az iskola faliújságján, és honlapján keresztül) értesíti.
- A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a vizsgára utalást követő egy héten belül írásbeli tájékoztatást kap.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az adott évfolyamot kell megismételnie.
- Igazolatlan meg nem jelenés a vizsgán, vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.
- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 45 perc lehet. Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola pedagógusaiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező pedagógusa lehetőleg az a pedagógus legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán, az elnökön és a kérdező pedagóguson kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min.20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. Végző osztályzata a két felelet százalékos átlaga lesz.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező pedagógus rövid írásos értékelést ad (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékelni).
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája sikertelen és csak az osztály megismétlésével folytathatja tanulmányait. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- A javítóvizsga díjtalan a vizsgázó számára.

- A javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.
- Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

C) Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki másik iskolából érkezik iskolánkba, és az általa eddig tanultak és az általunk eddig tanítottak között különbség van tartalmi vagy tantárgyi területen.

A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Szükség szerint, tanulói átvétel miatt ettől el lehet térni. Az eltérés okáról jegyzőkönyvet kell felvenni. Sikertelen különbözeti vizsgát 15 nap elteltével, de 20 napnál nem később pótló vizsga keretében egyszer (1) meg lehet ismételni. A megismételt különbözeti vizsgáért vizsgadíjat kell fizetni.

A vizsgák pontos időpontjait az iskolai éves munkaterve tartalmazza, ettől eltérő időpontot az igazgató engedélyezhet.

A vizsgák követelményei:

Az iskola helyi tantervében évfolyamonként meghatározott ismeretanyagot öleli fel és ennek tudását követeli meg a tanulóktól.

A vizsgázó értesítése:

Az iskola előzetes értesítést küld (egyéni munkarendű tanulóknak, javító- és osztályozóvizsgát, illetve különbözeti vizsgát tevőknek írásban), amely tartalmazza:

- A vizsga helyét (szóbeli és írásbeli résznél)
- A vizsga időpontját (szóbeli és írásbeli résznél)
- A vizsgatárgyakat és azok vizsgáztatásának módját
- A szükséges segédeszközöket, amelyeket a vizsgázónak magával kell hoznia.

Az egyes vizsgatárgyak számonkérési formái:

Írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni az elméleti tantárgyakból. A vizsga során figyelembe vesszük a szakértői bizottság mentesítésekre vonatkozó javaslatait.

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
vizsga			
Alsó tagozat			
Magyar nyelv	Írásbeli	Szóbeli	-
Magyar irodalom	Írásbeli	Szóbeli	-
Első idegen nyelv (angol)	Írásbeli	Szóbeli	-
Matematika	Írásbeli	Szóbeli	-

Etika/Hit- és erkölcstan	Írásbeli	Szóbeli	-
Környezetismeret	Írásbeli	Szóbeli	-
Ének-zene	-	Szóbeli	Gyakorlati
Vizuális kultúra	-	-	Gyakorlati
Technika és tervezés	-	-	Gyakorlati
Digitális kultúra	-	-	Gyakorlati
Testnevelés	-	-	Gyakorlati

Felső tagozat			
Magyar nyelv	Írásbeli	Szóbeli	-
Magyar irodalom	Írásbeli	Szóbeli	-
Első idegen nyelv (angol)	Írásbeli	Szóbeli	-
Matematika	Írásbeli	Szóbeli	-
Etika/Hit- és erkölcstan	Írásbeli	Szóbeli	-
Történelem	Írásbeli	Szóbeli	-
Hon- és népismeret	-	Szóbeli	-
Dráma és színház	-	Szóbeli	-
Állampolgári ismeretek	Írásbeli	Szóbeli	-
Természettudomány	Írásbeli	Szóbeli	-
Fizika	Írásbeli	Szóbeli	-
Kémia	Írásbeli	Szóbeli	-
Biológia	Írásbeli	Szóbeli	-
Földrajz	Írásbeli	Szóbeli	-
Ének-zene	-	Szóbeli	Gyakorlati
Vizuális kultúra	-	-	Gyakorlati
Digitális kultúra	-	-	Gyakorlati
Technika és tervezés	Írásbeli	-	Gyakorlati
Testnevelés	-	-	Gyakorlati

Az egyes vizsgarészek szabályozása:

Az egyes vizsgarészek körülményeit az iskola biztosítja az alábbi módon:

Írásbeli vizsgarésznél:

- A vizsgázók a kijelölt vizsgaterembe érkeznek.
- Kijelölésre kerülnek a felügyelő pedagógusok és helyetteseik, elkészül a felügyeleti beosztás.
- A vizsgázók iskolai bélyegzővel ellátott feladatlapokat kapnak, melyeket előzetesen az illetékes pedagógusok állítanak össze, a vizsgázók bélyegzővel ellátott pótlapokat is használhatnak a kidolgozásnál.
- A felügyelő pedagógusok jegyzőkönyvet vezetnek a vizsga menetéről, amelyet az igazgató, vagy igazgatóhelyettes, vagy vizsgaelnök átvesz tőlük a vizsga befejezésekor az összegyűjtött feladatlapokkal együtt és azokat eljuttatja az egyes javító pedagógusokhoz.
- A vizsgaelnökök megbízás alapján, az írásbeli és szóbeli vizsgán egyformán, folyamatosan törvényességi felügyeletet látnak el.
- Egy-egy vizsgatárgyra 45 perc írásbeli időt kötelező fordítani.
- Egy vizsganapon a vizsgázó maximum három írásbeli vizsgát tehet.
- A rajz kivételével minden írásbeli csak tollal írható meg.

- Amennyiben a vizsgázó kérvényezi, az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával helyettesítheti. Ezt a szándékát, a szükséges dokumentumok bemutatásával, a vizsga előtt két héttel írásban kell kérvényeznie.
- Amennyiben a vizsgázó neki fel nem róható okból elkésik, vagy távol marad az írásbeli vizsgától pótló vizsgát tehet.

Szóbeli vizsgarésznél:

- A vizsgázók a kijelölt vizsgaterembe érkeznek pontos beosztás szerint, ahol az egyes vizsgabizottságok előtt számolnak be tudásukról.
- A vizsgázó a vizsga megkezdése előtt tíz perccel köteles megjelenni
- A szóbeli vizsgához vizsgabizottságot kell szervezni, melynek elnökét az igazgató nevezi ki, tagjai pedig csak az adott tantárgyhoz szakmai felkészültséggel rendelkező pedagógusok lehetnek. A vizsgabizottság három fős és folyamatosan jelen van a szóbeli vizsgáknál. A vizsgáztatás törvényességi felügyeletét a vizsgabizottság elnöke látja el, aki a vizsga jegyzőkönyvét is vezeti.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat.
- Egy vizsgázónak egy napra maximum 4 tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A felelő vizsgatárgyanként húz szóbeli tételt, a tételsor előzetes összeállítása a pedagógusok feladata.
- A vizsgázónak egy-egy tárgyból 20 perc gondolkodási időt kell biztosítani a tétel kidolgozására.
- A feleltetés időtartama maximum 10 perc.
- A vizsgázó teljes tájékozatlanság esetén egy alkalommal póttételt húzhat.
- A vizsgázónak két különböző tantárgyi felelete között legalább 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Az egyes tantárgyak kapott érdemjegyeit a vizsgabizottság döntése értelmében az elnök vezeti rá a jegyzőkönyvre.
- Amennyiben a tanuló kéri, szóbeli vizsgáját írásbelivel helyettesítheti. Ezt a szándékát, a szükséges dokumentumok bemutatásával, a vizsga előtt két héttel írásban kell kérvényeznie.
- Amennyiben a szóbeli helyett írásban vizsgázik a tanuló, a szükséges feltételeket ehhez biztosítani kell.
- Szabálytalanság esetén a vizsga eljárásának megfelelő jegyzőkönyv készül és a tanuló javítóvizsgára utalható.
- Amennyiben a vizsgázó neki fel nem róható okból elkésik, vagy távol marad az írásbeli vizsgáról pótló vizsgát tehet.

10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Az iskola a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az iskola beiskolázási körzete: Nagyszénás Nagyközség közigazgatási területe, Orosháza-Kiscsákó közigazgatási területe.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek ettől eltérő időpontban éri el az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget (korábban, később), az Oktatási Hivatal a szülő/gondviselő kérelmére a szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek eltérő időpontban (hatéves kor előtt vagy után) megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni

- a gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány (anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány)
- a gyermek nevére kiállított taj-kártyát
- a gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- a gyermek felvételét javasló szakértői bizottság szakvéleményét
- nyilatkozat az életvitelszerű ottlakásról
- nyilatkozat a közös szülői/gondviselői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan.

A 2-8. osztályokba történő felvételkor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolványt (anyakönyvi kivonat vagy személyi igazolvány)
- a gyermek nevére kiállított taj-kártyát
- a gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolványt
- szakértői bizottság szakvéleményét
- nyilatkozatot az életvitelszerű ottlakásról
- nyilatkozatot a közös szülői/gondviselői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan,
- a tanuló által elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványát
- az előző iskola által kiállított átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó gyermekek, tanulók felvételéről az iskola igazgatója dönt a szülő kérelme alapján.

Az igazgató a döntését az alábbi szempontok mérlegelése után hozza meg:

- az adott évfolyamra járó tanulók létszáma
- a jelentkező tanuló magatartás és szorgalom érdemjegyei
- a szülői kérelem indokai.

Az igazgató az előző pont alapján történő döntéséről a szülőt írásban értesíti. Elutasító döntés esetén felhívja a szülő figyelmét, hogy jelentkezzen a lakóhelye szerinti illetékes iskolában.

Az előző két pontban rögzített eljárást kell követni akkor is, ha a tanuló ugyan a beiskolázási körzetünkön kívül lakik, de korábban már volt iskolánk tanulója.

11. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély

Az elsősegély azonnali beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok, vagy más személyek megérkezése előtt.

Elsősegélynyújtónak általában olyasvalakit nevezünk, aki elvégzett egy elméleti és gyakorlati képzést adó tanfolyamot, és szakmailag ellenőrzött vizsgát tett annak anyagából.

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, technika és tervezés, valamint testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- Az élet megmentése.
- Megakadályozni a további egészségkárosodást.
- Elősegíteni a gyógyulást.

Az elsősegélynyújtó:

- Alaposan képzett.
- Vizsgát tett, amelyet rendszeresen megújít.
- Naprakész elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek átadásának formái

- Tanári közlés;
- Iskola-egészségügyi dolgozó előadása;
- Szituációs játék tanítási órán;

Lehetőség szerint az alsó és felső tagozaton a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott tartózkodók számától függően kialakított elsősegélynyújtó felszerelést, vagy mentődobozt és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.

Az elsősegélynyújtó kötelességei:

- Gyorsan és biztonságosan felmérni a helyzetet, majd ezt követően megfelelő segítséget kérni.
- A körülményekhez képest ellátja a sérültet, vele marad mindaddig, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek.
- Intézkedni, hogy a sérültet elszállítsák kórházba, orvosi rendelőbe, vagy - amennyiben a körülmények és a sérülés, betegség jellege megengedi - haza.
- Jegyzőkönyvet írni és átadni, további segítséget nyújtani, ha szükséges

Elsősegély vész helyzetben

A helyszín felmérése (tájékozódás):

- Higgadt, gyors tájékozódás arról, mi történt.
- Felmérni, milyen veszély fenyegeti az elsősegélynyújtót, illetve a sérültet.
- Soha ne kockáztassuk saját testi épségünket!
- Biztosítsuk a helyszínt!
- Óvjuk meg a sérültet és magunkat a további veszélyektől, sérülésektől!
- Egyedül ne vállaljunk túl sok feladatot! Vegyük számba, hogy a jelenlévők közül kinek a segítségére számíthatunk. Határozott fellépéssel még a passzív nézelődőket is hasznos segítségnyújtásra lehet bírni. Kérjük meg segítőtinket, hogy biztosítsák a helyszínt, hívjanak segítséget, készítsék ki szükséges eszközöket, biztosítsák a sérült nyugalomát.
- Vegyük számba az összes sérültet és ezután nyújtsunk elsősegélyt!
- Ha több, mint egy sérült van, a sérülések súlyossága szerint döntsük el az ellátás sorrendjét! Több sérült ellátásának sorrendje meghatározó lehet életben maradásuk szempontjából. Először azokkal kell foglalkozni, akik eszméletlenek.
- Kérjük segítséget!
- Bizonyosodjunk meg arról, hogy a szükséges szakemberek elindultak a helyszínre! Ha valaki mást kérünk meg, hogy segítséget hívjon, az illető feltétlenül jöjjön vissza, hogy tájékoztasson a hívás sikeréről.

Járványügyi és digitális munkarendi protokoll

Rendkívüli helyzetben az intézményi járványügyi és digitális munkarendi protokoll lép életbe, amely külön intézményi dokumentum. Az Intézményi járványügyi és digitális munkarendi protokoll a helyben szokott módon és az intézmény honlapján kerül nyilvánosságra.

12. HELYI TANTERV

12.1. A választott kerettanterv megnevezése

Kerettantervi rendelet 1. § hatálya – a fenntartóra tekintet nélkül – kiterjed: a) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 7. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt köznevelési intézményekre.

Kerettantervi rendelet 2. § (1) bekezdésében az iskola az oktatásért felelős miniszter által a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat) 4.10.1tal az Nkt. 5.§ (1) bekezdés b) része szerint az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két szakaszra tagolódik:

ba) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és

bb) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat
(3) Az iskola a miniszter által határozattal jóváhagyott kerettanterveket a helyi tantervébe tanéves tagolásban építi be és kiegészíti az iskola helyi sajátosságai alapján.

12.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei
Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet a művelődési és köznevelési miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A tankönyvellátás helyi rendje a Házirend található meg részletezve.

A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van:

pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, szerkesztő eszközök... Ezen eszközök beszerzése és dologi költsége a szülőket terheli.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói tankönyveket és más taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt tankönyvekről és más taneszközökről a szülőket minden tanév második szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- egyes esetekben a kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók (tartós tankönyvek, atlaszok);
- használatukban a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óratervezésben
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- a tankönyv, mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

13. A HELYI TANTERV ALKALMAZÁSÁNAK ALAPELVEI

A legfontosabb pedagógiai alapelveink alapján iskolánk átfogó tantervi célkitűzése az iskolai tevékenységeink valamennyi területén és szintjén a tapasztalati tanuláson alapuló, az egyéni képességekhez igazodó, a tanulók önmegvalósítását szolgáló tantervi nevelő-oktató munka megvalósítása.

Célunk olyan alapvető ismeretek birtokába juttatni tanulóinkat, amelyek segítségével képesek lesznek bekapcsolódni az őket körülvevő mikrokörnyezetük (család, iskola, lakóhely) valós életének gyakorlatában, hogy dönteni tudjanak (egyedül, vagy szüleik segítségével) a továbbtanulásról, további életükről.

Célunk továbbá, hogy olyan igényes alapismeretekkel rendelkezzenek iskolánkat elhagyó tanulóink, amelyek alapul szolgálnak egy magasabb szintű (középfokú) ismeretrendszer megszerzéséhez és életüket átfogó belső igényből fakadó önképzéshez, annak érdekében, hogy a munka világában megtalálják azt a tevékenységet, amely az önkiteljesedését szolgálja.

A kerettanterv alaptantárgyait tantárgyankénti egységben tanítjuk.

13.1. A célokhoz kapcsolódó szerkezet

1-8. évfolyamon a kerettantervnek megfelelő óraszám és a rendelkezésre álló szabad órakeret alapján történik az előírt ismeretanyag tanítása, a képesség-, készség- és kompetenciafejlesztés. A digitális kultúra oktatása 3. évfolyamtól, első idegen nyelv oktatása 4. évfolyamtól kezdődik. A szabadidő hasznos és örömteli eltöltésére vonatkozó lehetőségeket kínálnak a délutáni időkeretben meghirdetett tantárgyi-művészeti szakkörök és sportkörök.

13.2. Az iskolában az egyes évfolyamokon az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás

Iskolánk az 1-8. évfolyamokon a 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet által kiadott kerettantervet, mint az alapfokú nevelés-oktatás számára kidolgozott tantervet alkalmazza. Az óraterünk az ebben meghatározott egész iskolára kiterjedő nyolc évfolyamos rendszeréhez igazodik. A tantárgyi tantervek mind a jó képességű, mind a tanulási nehézségekkel küzdők számára nyújtanak lehetőséget.

A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Kormány rendelet alapján folytatjuk az iskolai oktató-nevelő munkát.

13.3. Az iskolai helyi tanterv

A 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet, amely 2020. szeptember 1-től kerül bevezetésre felmenő rendszerben a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: NAT) kerettantervi ajánlása alapján bevezetett ISKOLAI HELYI TANTERV (2020):

TANTÁRGY / ÉVFOLYAM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	9	8	7	7	5	5	3,5	4
Matematika								
matematika	4	5	4	4	4	4	3,5	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeret								1
hon- és népismeret						1		
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							2	1
fizika							2	1
biológia							1	2
földrajz							1	2
Idegen nyelv								
első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Művészetek								
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1

vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház							1	
Technológia								
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A kerettanterven felüli kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon tervezhető tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám, tananyaga (10%):

A magyar nyelv és irodalom (szövegértés-szövegalkotás) és a matematika tantárgyak óraszámát növeltük meg a helyi tantervünk óratervében azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson a helyi sajátosságokhoz igazodva.

Az iskola helyi tantervében a kötelező órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a kerettantervben ajánlott meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A szabadon választható foglalkozásokon való részvételi szabályok:

- A tanuló választását írásba foglaljuk.
- A szabadon választható foglalkozások, órák minimálisan 1 tanítási évre terjednek ki, ennél rövidebb idejű foglalkozást órabanki keretben nem szervezünk.
- A tantárgyi típusú foglalkozásokon nyújtott tanulói teljesítmények értékelése beleszámít az órarendi órákon nyújtott teljesítményekbe.
- Az írásban jelzett választás után a tanulónak kötelező részt vennie az általa választott foglalkozásokon.

13.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Alsó tagozatban célunk a tanulás iránti érdeklődés és motiváltság felkeltése, erősítése és továbbfejlesztése, az életképes tudás átadása. Célunk az önálló munkavégző képességük erősítése, a figyelem és koncentráció képesség fejlesztése, feladattudatuk kialakítása.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos feladat a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Feladataink:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- az ismeretanyag elsajátításában a rendszerességre, alaposágra szoktatás
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, formálása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Feladataink:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés megalapozása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Kulcskompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
- a hatékony önálló tanulás

Feladataink:

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Feladataink:

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

13.5. Kerettanterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára

1–4. évfolyam:

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékkal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar nyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékkal, sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv (együttnevelés esetén az együttesen alkalmazott kerettantervek) tartalmi elemei az igényeknek megfelelően adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás e szakaszában a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének. Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt tananyag elsajátítására – a Nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve – ajánlott egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységet tesz lehetővé a tanulók számára.

Az 1–2. évfolyamon a fő cél a személyiség biztonságérzetének megteremtésével, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a legoptimálisabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.

Olyan fejlettségi szintre kell hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat – a gyógypedagógia eszközrendszerének, módszereinek, terápiáinak felhasználásával –, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására a sérülésének, állapotának megfelelő idő biztosítása mellett felkészült legyen. A tanulókat fogékonnyá, befogadóvá kell tenni a környezet, a közvetlen megtapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt, miközben tág teret adunk az életkori sajátosságoknak, a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és mozgásnak, mindezzel felkeltve érdeklődésüket a tanulás iránt.

A 3–4. évfolyamon a cél az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése a tanulók egyéni háttértényezőinek figyelembevételével, a pszichés funkciók fejlesztésének stratégiáját tartalmazó egyéni fejlesztési tervek alapján, tantárgyi rendszerben végzett intenzív fejlesztési folyamatban.

Kiemelt feladat a személyiség éréseinek, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével; a sérülésből, a fogyatékoságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

5–8. évfolyam:

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat.

A kerettantervi rendszer az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	5.	6.	2 tanéves óraszám	7.	8.	2 tanéves óraszám
	évfolyam	évfolyam		évfolyam	évfolyam	
	Heti óraszám			Heti óraszám		
Magyar nyelv és irodalom	4	4	288	4	4	288
Idegen nyelv	-	-	-	2	2	144
Matematika	4	4	288	4	4	288
Etika	1	1	72	1	1	72
Történelem	2	2	144	2	1	108
Hon- és népismeret	1	-	36	-	-	-
Természettudomány	2	3	180	5	5	360
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	36
Ének-zene	2	2	144	1	1	72
Vizuális kultúra	2	2	144	1	1	72
Digitális kultúra	1	1	72	1	1	72
Technika és tervezés	1	1	72	1	1	72
Testnevelés	5	5	360	5	5	360
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	72	1	1	72
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	144	2	2	144
Heti órakeret	28	28		30	30	

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven (Nat) és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;

- igény szerint sajátos, a fogyatékkal együttműködhető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A hatályos jogszabályok alapján az iskola pedagógiai programjának részeként, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv elkészítésekor különös figyelmet kell fordítani a Nat jelzett elvei közül arra, hogy a helyi tanterv a fogyatékkal, sajátos nevelési igénnyel együttműködhető tartalmakat, követelményeket jelenítsen meg, ennek érdekében a kerettanterv (együttnevelés esetén az együttesen alkalmazott kerettantervek) tartalmi elemei az igényeknek megfelelően adaptálhatóak, illetve ugyanazon célokat szolgáló elemekkel behelyettesíthetőek.

Témakörök

A Nat témakörei a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő módon adaptálva, horizontálisan érvényesülnek a kerettantervben. A témakörök egy adott tantárgyon belül a Nat-tól esetenként eltérő megnevezéssel és más belső elrendezéssel jelennek meg, hogy igazodjanak a sajátos nevelési igényű tanulók speciális tanulási igényeihez, de összességükben lefedik a Nat által az adott tantárgyra meghatározott témakörök tartalmi egészét.

Célok és feladatok

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra irányul. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tudásgyarapítást, a képességek, a személyiség fejlesztését a konkrét tapasztalásokra alapozva a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve kell elérni.

Az 5–6. évfolyamon a cél a tevékenységek számának és minőségének növelésével, az önálló tanulás képességének fejlesztésével az alapvető kultúrtechnikák használatának eszközszintűvé tétele, valamint az intenzív személyiségfejlesztés.

Ehhez szükséges az alapkészségek megerősödésének biztosítása a tanulói tevékenységek középpontba állításával, a gyakorlás lehetőségeinek megteremtésével, továbbá a konkrét megtapasztaláson alapuló tudásgyarapítás erősítése a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve. A tantárgyi tartalmakat, a tevékenységeket, feladatokat, a terápiás célú eljárásokat a fejlődés egyéni üteméhez, a módosult tanulási képességhez kell igazítani. Végső soron mindennek meg kell alapoznia a tanulók felkészítését az önálló életvitelre és önálló munkavégzésre, a tanulói képességkultúra fejlettségéhez igazodó szakiskolai továbbtanulásra, társadalmi beilleszkedésre.

A 7–8. évfolyam legfontosabb célja a tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integrálásának növelése.

E cél eléréséhez szükséges feladatok: a tanuló sikeres továbbtanulási, szakmaelsajátítási lehetőségeinek kialakítása; az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a döntési képesség erősítése; a társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.

14. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatás azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.
- intézményünk e keretek között biztosítja az úszásoktatást, amennyiben a szülő vállalja az ezzel járó anyagi költségeket. Az oktatás 2-8. évfolyamon történik, a tanulók 8. évfolyam végére a tantervi követelményeket elsajátítják.

15. A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A hatályban lévő köznevelési törvény szerint az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megoldani, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig tartsanak. A tanuló kötelessége, hogy ezeken a foglalkozásokon részt vegyen. A 16 óráig kötelezően biztosítandó iskolai foglalkozások továbbra is lehetőséget adnak a napközis és tanulószobai foglalkozások megtartására is. A törvény lehetőséget ad arra, hogy a szülő kérelmére az igazgató saját hatásköre alapján ez alól felmentést adhasson. Az iskola a tanulók számára a tanórai foglalkozások mellett tanórán kívüli foglalkozásokat is szervez.

Nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások: A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév május 20-ig felmérést készítünk. A választható tanórán kívüli foglalkozások esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a szakkör indítását és a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező foglalkozás lenne.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a csoport vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Az egyéb foglalkozások – törvényi meghatározás szerint – olyan tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú tevékenykedtetése az iskolába járó tanulóknak, melyek a tanulók fejlődését szolgálják [Nkt. 4. § 5. pont], s amelyek időkerete az osztályok számára a

tanórák megtartásához, osztálybontáshoz és egyéb foglalkozás megtartásához engedélyezett időkeret (osztályok számára engedélyezett heti foglalkozási időkeret, Nkt. 6. sz. mell. CA oszlop 4-16. sorok) és a tanulók számára meghatározott heti kötelező tanórák számának (a tanuló kötelező heti tanórai foglalkozásainak összege: Nkt. 6. sz. mell. BC oszlop 4-16.) különbözete, azzal, hogy ennek csak egy része használható fel főszabály szerint a napközis, illetve tanulószobai foglalkozások megszervezésére [Nkt. 27. § (4)].

16. AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

A) Projektoktatás, pedagógiai projekt:

Valamilyen összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása.

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik. Minden projekt végtelen és egyedi, hiszen a problémák nem elvontan jelennek meg, hanem a gazdag valóságukban. Nincs két egyforma projekt, hiszen más környezetben, más gyerekek, más pedagógusok dolgoznak rajta.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell történjen: Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a pedagógus motivációja és segítsége, tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a pedagógusi és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a pedagógusok irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

B) Témahét:

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenység típusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulószervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszeresen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a kerettantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak. Élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzés, meghatározott témában.

C) Téma nap:

Adott napon az iskola (vagy legalábbis bizonyos korcsoportok) minden tagja ugyanazzal a témával foglalkozik a lehető legkomplexebb módon. Élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzés, meghatározott témában.

D) Bajnokságok:

Több alkalomból álló sport, ügyességi stb. rendezvények sora, amelynél a győztes az összesített eredményben elért helyezése alapján kerül kihirdetésre.

E) Tehetség gondozás, felzárkóztatás, kompetenciafejlesztés:

Ezekben a foglalkozásokon olyan személyre szabott tevékenységek zajlanak, amelyek elősegítik az egy-egy területen kiemelkedő képességgel rendelkező diák(ok), vagy a felzárkóztatásra szoruló tanulók fejlesztését, illetve a tanulók kompetenciafejlesztését segítik elő.

F) Szakkörök:

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja.

A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról, a felmerülő igények és lehetőségek figyelembevételével, minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

G) Iskolai sportkör:

Az iskolai sportkörnek tagja az iskola minden tanulója.

Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Működését saját szervezeti és működési szabályzatban rögzíti. Együttműködhet sportegyesületekkel a tehetségek kiválasztásában, megfelelő felkészítésükben.

H) Versenyek, vetélkedők, bemutatók:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, amelyeket rendszeresen megrendezünk. Emellett ezek a tevékenységi formák az iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre való felkészülést is szolgálhatják.

A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a szakmai munkaközösségek, illetve a pedagógusok végzik. A tanévre tervezett versenyeket, vetélkedőket a szakmai munkaközösségek munkatervei rögzítik.

I) Tanulmányi kirándulások:

Az osztályfőnök a tantervi követelmények teljesítése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztálya számára tanulmányi kirándulást szervezhet.

A tanulmányi kiránduláson a tanulók részvétele önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek/gondviselőknek kell fedezniük. Tanulmányi kirándulás, tanítási időben csak akkor szervezhető, ha azon az osztály tanulóinak legalább az 50%-a részt vesz.

J) Szabadidős foglalkozások:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők/gondviselők, a szülői szervezet anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (túrák, tanulmányi kirándulások, táborok, színház- és múzeum-látogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel a tanulók részére önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek/gondviselőknek kell fedezniük.

K) Iskolai könyvtár:

A tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti a tanítási napokon látogatható könyvtár, amelynek működési rendjét könyvtári működési szabályzat szerint történik.

L) Iskolai énekkar:

Az iskola az ilyen irányban tehetséget mutató felsős tanulók részére énekkart szervez. Az énekkar részt vesz az iskolai ünnepségek lebonyolításában, felkérésre külső szereplést is vállal. Az énekkari tagok munkájának elismeréséről az iskola gondoskodik.

17. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Biztosítjuk a szegregációmentességet, és az egyéni bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálását az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Az esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos feladataink:

- Ismerjük és alkalmazzuk az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítjuk a diszkrimináció mentes oktatást, nevelést.
- Biztosítjuk a befogadó, toleráns intézményi légkört mely nem enged teret a bántalmazás semmilyen formájának a köznevelési intézményben.
- Bővítjük az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket.
- Bekapcsolódunk esélyegyenlőséggel kapcsolatos programokba.

Általános cél:

- Megvalósítani a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének minden feltételét.
- Egyenlő esély biztosítása minden tanuló számára a pedagógiai szakszolgálatok igénybevételére.
- Biztosítani a sajátos nevelési igényű tanulók integrált együttnevelését.

Feladatok az esélyegyenlőség elősegítéséért:

- A községben halmozottan hátrányos tanulókról, az őket nevelő családokról pontos információk álljanak rendelkezésre az iskolában.
- Együttműködni jelzőrendszeri partnerinkkel a hivatalos protokoll szerint.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és védelembe vett tanulók fejlesztésének, fejlődésének nyomon követési dokumentálása.
- A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő, és a sajátos nevelési igényű tanulók korai felismerése, szűrése és fejlesztése.
- A lemorzsolódó tanulók számának a csökkentése.
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg: Elsősorban a megelőzésre helyezük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét
- törekszünk a „másság” elfogadtatására
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal, a rászorulókat a segítség elfogadására
- gondos felderítőmunkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között
- nem zárkózunk el a nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától sem. A közösségre és szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket. A 2018/2019-es tanévtől intézményünkben bevezetésre került az úgynevezett Arizóna program, ami alkalmas a tanórákon előforduló konfliktusok kezelésére, segíti az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodást, a közösségbe való beilleszkedést. A program célja annak biztosítása, hogy a tanár nyugodt körülmények

között végezhesse munkáját és a tanulni akaró diákok jogait megvédje az órák normális menetét zavarókkal szemben.

- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog elleni programokba
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknak egyénre szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól, a számítógép felügyelet nélküli mértéktelen használatáról rendszeresen szólnak a szülői értekezleteken és fogadó órákon
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük
- az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások) odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására
- fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóakra: évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, a gyermekvédelmi felelős folyamatosan nyomon követik fejlődésüket. A már kialakult hátrányos helyzet, illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:
 - iskolaorvossal
 - védőnővel
 - családgondozóval
 - fejlesztő pedagógussal, logopédussal
 - a rendőrség és
 - a gyámhatóság munkatársaival.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni tanulmányi kirándulások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével. Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsang), őrizzük hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat felzárkóztatjuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk. Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti a pedagógust, tájékoztatja a tanulókat, hogy milyen problémával kihez lehet fordulni, fogadóórát tart, családlátogatáson megismeri a problémás gyermekek családi környezetét és aktív tagja a gyermekvédelmi jelzőrendszernek és a középvezetői értekezleteknek.

18. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Ellenőrzés, értékelés – beszámoltatás formái

- objektivitás és azonosság;
- tanulói jogok;
- pedagógusi jogok;
- tájékoztatási és tájékozódási kötelezettségek;
- eljárási rend formai és alaki követelményei;
- dokumentálási követelmények;

- igazgatási követelmények;
- titoktartási követelmények;
- képviseleti jogok;
- jogorvoslati követelmények;

18.1. Tanulók értékelési és osztályozási szabályozása

Tantárgyi érdemjegyek, osztályzatok: értékelés és minősítés

- A pedagógusok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket.
- A pedagógusok a tanulók teljesítményeit tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-től 5-ig), félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen). Az első évfolyamon ettől eltérő módon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést és minősítést alkalmazunk.
- A tantárgyi érdemjegyek megállapítását a Nkt. 54-57. §-a előírása szerint alkalmazzuk.
- Az osztályzatokat az érdemjegyek alapján a tantárgyat tanító pedagógus állapítja meg. Egész 4 tized és egész 6 tized között a pedagógus dönti el, hogy lefelé vagy felfelé kerekít. 1,4 tized alatt a tanuló nem teljesítette a minimum követelményeket, félévi/évi végi osztályzata elégtelen.
- Amennyiben az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér az évközi érdemjegyek átlagától, akkor a nevelőtestület felkéri az érintett pedagógust, hogy indokolja meg annak okát, és ha szükségesnek ítéli, változtassa meg a döntését. Amennyiben az indoklással nem ért egyet a tantestület, akkor az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.
- Szóbeli értékelés: a pedagógusi tanszabadság elve érvényesül, az iskolában bevett szokás alapján.
- A pedagógus a tanuló előrehaladását, mint a tantárgy tanítási órához kapcsolódó ismeret anyagának elsajátítási-megvalósítási sikeressége mértékét havonta legalább egy (1) érdemjeggyel (bejegyzéssel) fejezze ki (osztályozza). A témazáró dolgozat íratása előtt egy héttel a pedagógus köteles tájékoztatni a tanulókat a beszámoltatás tényéről és az értékelés módjáról.

A tanulói teljesítményértékelésének célja:

- segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását,
- járuljon hozzá ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról,
- biztosítson lehetőséget a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk.

- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, a hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységben kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze.

- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges értékelést alkalmazunk. A törvényben meghatározott szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia.

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében tanév közben az egyes pedagógus által választott - az érdemjegytől eltérő - értékelési eszközök is alkalmazhatók. A pedagógus által választott értékelési eszközt, annak szöveges minősítéssé történő átszámításának a módját a pedagógus megismerteti a szülővel, az első szülői értekezleten.

Az értékelés-osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Ez az értékelési forma a 2. évfolyam év végétől 8. évfolyamig történik. Az egyes fokozatok tartalmát tantárgyaktól függetlenül az alábbiak szerint határozzuk meg.

- Jeles (5) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, aki egyéni képességeihez mérten az iskolai (tanórai) közös munkában különösen nagy figyelmet és érdeklődést, elvárható teljesítményéhez képest fejlődést mutat. Otthon feladatát állandóan, és legnagyobbbrészt segítség nélkül végzi. Az osztályban már feldolgozott tananyagról szóban és írásban bármikor kiválóan és helyes magyarsággal számot tud adni, annak helye és önálló alkalmazásában nehézsége nincs, kötelességtudása pedig társaira jótékony hatású. Amennyiben a tanuló osztályzata mindkét félévben valamennyi érdemjegye jeles, a tanuló minősítése kitűnő.
- Jó (4) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, aki egyéni képességeihez mérten és elvárható teljesítményéhez képest fejlődést mutat. Az iskolai közös munkában érdeklődéssel és figyelemmel vesz részt, otthoni feladatait általában segítség nélkül jól elvégzi, a már feldolgozott tananyagról szóban és írásban számot tud adni és azt némi segítséggel helyesen alkalmazni is tudja, kifejezőképességében csak kisebb hiány fordul elő, de tanulmányi kötelezettségeinek teljesítéséről kellő bizonyítékot nyújt.
- Közepes (3) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, aki egyéni képességeihez mérten az iskolai közös munkában részt vesz, otthoni feladatait nagyobbbrészt önállóan elvégzi, a már feldolgozott tananyagról szóban vagy írásban kisebb hiányokkal, tévedésekkel vagy pontatlanságokkal számot tud adni és azt segítséggel, alkalmazni is tudja, kifejezőképességében időnként nehézségei mutatkoznak, amelyeket azonban kötelességtudóan megpróbál kijavítani.
- Elégséges (2) érdemjegyet, illetve osztályzatot kap az a tanuló, ha az iskolai közös munkában részt vesz, otthoni munkáját lényeges elemeiben elvégzi, a már feldolgozott tananyag legfontosabb részeiről szóban és írásban számot tud adni, de ismereteit csak segítséggel tudja alkalmazni, írásbeli dolgozatainak eredménye pedig legalább felerészt elégséges.
- Elégtelen (1) minősítést kap a tanuló, ha az iskolai közös munkában passzív, otthoni feladatait nem, vagy csak hanyagul végzi el, a feldolgozott tananyag lényeges részeiből szóban és írásban sem tud számot adni, írásbeli dolgozatainak érdemjegye túlnyomórészt elégtelen, a továbbhaladáshoz szükséges tantárgyi minimum követelményeket nem teljesíti.

Az etika/hit- és erkölcsstan, a hon- és népismeret, a dráma és színház és az állampolgári ismeretek tantárgyakat nem osztályozzuk, hanem **részt vett, megfelelt, jól megfelelt és kiválóan megfelelt szöveggel minősítjük.**

A felzárkóztatásra szorul minősítés estén a szülő bevonásával lépéseket teszünk a gyenge teljesítmény okainak feltárására és a felzárkóztatás módjának kidolgozására.

Törekszünk a fejlesztő, segítő értékelés előtérbe helyezésére. A fejlesztő, segítő értékelés lehetővé teszi, hogy a tanuló felelősséget vállaljon önmaga fejlődéséért. A fejlesztő értékelés segíti az egyén magabiztossá válását, együttműködést a közösség tagjaival.

Mindhárom értékelési fajtát használjuk a tanév során.

- **Diagnosztikus** értékelés célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
- **Formatív** értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a tanuló konkrét tennivalóját jelöljük ki.
- **Szummatív** értékelés célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

Az értékelés	Kezdeté	Folyamata	Vége	Tanulási szakasz zárása
Fajtája:	Diagnosztikus Feltárja az előzetes ismeretek szintjét, feladatot határoz meg, helyzetet mér fel.	Formatív Fejlesztő. A tanuló önfejlesztő módot sajátít el.	Szummatív Minősítő értékelés, a tanulási időt lezárja.	Szummatív Képzési szakaszt lezárja.
Ideje:	Minden szakasz elején, valamint csoportba sorolás, tanulási problémák esetén, tanárváltáskor.	Időben rendszeresen elosztott gyakorisággal, a folyamat teljes idejében.	Félév, év vége.	4. évfolyam vége 6. évfolyam vége 8. évfolyam vége
Célja:	Visszajelzés tanár, diák, szülő számára.	A tanulás és értékelés kölcsönhatásának érvényesítése.	Összegezés, minősítés, értékelés.	Összegezés, minősítés, értékelés.
Formája:	Dolgozat, a teljesítményt pontban és %-ban fejezi ki.	Dolgozat, szóbeli feleletek, csoportértékelés.	Témazáró, szóbeli-írásbeli feleltetés.	Országos digitális mérés (matematika, szövegértés, természettudomány). Idegen nyelvi mérés.

18.2. Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- beszámoló,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
 - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - röpdolgozat (pl.: aznapi házi feladatból, tananyagrészekből),
 - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),

- témaközi dolgozat,
 - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő),
 - év eleji és év végi felmérések,
- a tanuló produktumának (pl.: vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat, illetve technika és tervezés órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma bemutatása) ellenőrzése.
 - gyakorlati feladat,
 - projektmunka,
 - kiselőadás,
 - szorgalmi feladat.

18.3. Az ellenőrzés funkciói:

- folyamatos fejlődésre, tevékenykedésre, együttműködésre és munkára készíti a tanulókat az egyéni képességplafonjához mérten,
- folyamatos visszajelzést ad a pedagógusnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről, ismeretéről és fejlődéséről,
- segíti a tanulók reális önértékelését,
- segíti a reális pályaorientációt.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, önálló kiselőadása, órai aktivitása, versenyen való eredményes részvétele és gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A testnevelés, a technika és tervezés, az ének-zene és a vizuális kultúra tantárgyak kivételével az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró felmérést írnak.

A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban tantárgyanként és félévenként.

A testnevelés tantárgy követelményeinek teljesítését csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A szakértői bizottság által megállapított bizonyítottan részképesség-hiányos, illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákot az írásbeli számonkérés minden formája alól fölmentjük.

- Tanév elején, október hónapban 1. évfolyamon a Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer (DIFER) segítségével felmérjük tanulóink képességszintjét, a tanév végi visszaméréssel pedagógusaink képet kapnak a tanulók képességeinek fejlődéséről.
- Tanév végén matematikából, szövegértésből a 4-8. évfolyamon, természettudományból, idegen nyelvből, történelemből és digitális kultúrából az 5-8. évfolyamon kimeneti mérést végzünk.
- A 2. évfolyam végétől a félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1), illetve tantárgyi dicséret esetén kitűnő (5) osztályzat.
- A 2. évfolyamon tanév végén, a 3-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén tanulóinkat legalább négy érdemjegy alapján értékeljük osztályzattal.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt/gondviselőt a tantárgyat oktató pedagógus tájékoztatja az ellenőrző könyv és a KRÉTA e-Ellenőrző útján, az érdemjegy naplóba történő beírásával egyidejűleg.
- Az ellenőrző könyvbe beírt érdemjegyeket a pedagógus kézjeggyel hitelesíti.

- Az ellenőrző könyvbe beírt jegyeket az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi.
- Féljegyeket, alá- vagy föléhúzott jegyeket iskolánkban érdemjegyként nem alkalmazunk.

Írásbeli és szóbeli értékelés

- A tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatalapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásakor a szakmai munkaközösségek által tantárgyanként kidolgozott értékelési skálát alkalmazzuk.

Alsó tagozat:

(1-4. évfolyam)

0 - 30 %	elégtelen
31 - 50 %	elégséges
51 - 70 %	közepes
71 - 90 %	jó
91 - 100 %	jeles

Felső tagozat:

(5-8. évfolyam)

0 - 29 %	elégtelen
30 - 49 %	elégséges
50 - 69 %	közepes
70 - 89 %	jó
90 - 100 %	jeles

Az alsó tagozaton 1-4. évfolyamon a tanulók értékelése havonta egy érdemjeggyel vagy szóveges bejegyzéssel, témaegységek végén írásbeli vagy szóbeli beszámoltatással, illetve gyakorlatban történik. Félévenként legalább egy-egy témazáró dolgozatot írnak elméleti tantárgyakból a tanulók.

A tanulók szövegértését minden tantárgy óráin fejlesztjük. Magyar irodalom tantárgyból a tanév utolsó szövegértés dolgozata témazárónak számít.

Tantárgyanként a tematikai egységek után a tanulók témazáró dolgozatot írnak. A rövid, néhány órás témakörök összevonhatók. A hosszabb témakörök esetében témaközi dolgozat is íratható. Kettőnél több témazáró felmérés egy napon, egy osztályban nem szerepel. Ennek biztosítását a témazárót irattató pedagógus végzi a KRÉTA e-Naplón keresztül előre jelezve szándékát.

- A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát a témazáró dolgozatok esetében és %-ban fejezzük ki, amelyet érdemjeggyel értékelünk.
- A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat, a Házirendhez és a szokásrendhez való viszonyulást értékeljük. A tanuló szorgalmát a tanuló tanuláshoz való viszonyát, hozzáállását. A félévi és év végi magatartás és szorgalom értékelését az osztályfőnök határozza meg, amelyhez kikéri az osztályban tanító pedagógusok véleményét.
- A tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel/gondviselőkkel ismertetjük a helyi tanterv tantárgyankénti követelményeit.
- Az értékelések kiosztása után lehetőséget biztosítunk a szülők/gondviselők számára a megbeszélésre.
- A tanulókkal minden pedagógus megismerteti az iskola és a saját értékelési rendszerét, azért, hogy tisztában legyen azzal, hogy mit várunk el tőlük.
- Minden tanuló negyedéves kompetencia alapú értékelő füzetét és értékelőlapját egy tanéven keresztül az osztályfőnök (megbízott osztályfőnök) megőrzi.
- A tanév végi értékelés a hivatalos nyomtatványokba kerül bele.
- A tanulók tanév végi felmérőit a következő tanév elejéig megőrizzük.
- A tanuló az 1. évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

- A szülő kérésére engedélyezhető az évfolyamismétlés.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő (SNI) diákok esetében a számonkérés a szakértői véleményben meghatározottak szerint történik, a szülő és a tanuló ehhez kapcsolódó kérésének figyelembevételével.

Az írásbeli munkák ellenőrzése során és a tapasztalatok alapján különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.

Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítsuk a diákokat az információhordozók használatára (pl. szövegszerkesztés, internethasználat, forrásgyűjtés, gondolattérkép, prezentáció készítése demonstrációs eszközökkel stb.).

A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját rövid időn belül értékelni, javítani kell Házirendünkben szabályozott módon. Ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul jegyszerző funkciója mögött.

A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be a pedagógus. Előzetes bejelentés nélkül a tanuló magánfeljegyzéseit, jegyzeteit nem szabad elvenni.

19. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

A házi feladat céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat,
- készségi szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat,
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában,
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz, ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűzhetnek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. Amennyiben ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatot differenciáltan, az egyéni képességek figyelembevételével szükséges biztosítani a tanulók számára.
- A házi feladatot mindig (részben vagy teljesen) minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint.
- Nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad.
- Meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el.
- A hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése stb.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.

A napköziben és az egésznapos iskolaszervezési formában történő foglalkozások során a házi feladat elkészítését a napközis feladatot ellátó nevelő ellenőrzi, elkészítéséhez segítséget ad. Szükség esetén gyakorló feladatokkal segíti a tanulót a tanóra való felkészülésben.

20. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

- Magyarból, idegen nyelvből és matematikából: 7. és 8. évfolyamon, osztályon belüli differenciálás alakítható ki tehetséggyonozó és felzárkóztató jelleggel.
- Testnevelésből a lehetőségek függvényében.
- A természettudományi tárgyakból a kísérletezés lehetőségének biztosítása.

Napközis csoportokat az év eleji jelentkezések alapján szülői írásbeli kérelemre szervezünk. Az alsó tagozaton évfolyamonként alakítjuk ki a tanulócsoportot, a felső tagozaton 5-8. évfolyamon összevontan szervezzük meg létszám függvényében. Lehetőséget biztosítunk a tanév közben is napközibe való felvételre, illetve az onnan történő kiiratkozásra.

21. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Biztosítjuk az évfolyamokon a heti öt testnevelésórát.

Napköziben napi 45 perc játékos testmozgás is biztosított. Sportegyesületekkel együttműködésben labdarúgásra és kézilabdára van lehetőség. A Liszt Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény által szervezett társastánc tanulására is biztosított a lehetőség.

22. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

22.1. Iskolánk egészségfejlesztési programja

Iskolánk egészségfejlesztési tevékenységének kiemelt hosszú távú pedagógiai céljai:

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Tapasztalatokra alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia kialakítása.
- Környezettudatos magatartás és életvitel segítése.
- Állampolgári – egyéb közösségi felelősség felébresztése.
- Az egészség és környezet összefüggésének feltárása.
- Ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések megláttatása.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség.
- Létféltetés eléréséhez szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.
- Az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás.
- A családi életre nevelés fejlesztése.
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.

Kulcsszavak

Szeretet, tisztelet, megbecsülés, harmónia, mértékletesség, takarékoság, alázat, esztétika, empátia, segítőkészség, tolerancia, együttműködés, felelősség, öröm, vidámság, globális gondolkodás, szelídség.

Középtávú pedagógiai célok:

- A szülőkkel/gondviselőkkel, az intézmény környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése.
- A legalapvetőbb egészségügyi ismeretek eljuttatása minden tanuló és pedagógus számára.
- A már meglévő ismeretek rendszerezése, szelektálása, mélyítése.
- A környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képesség fejlesztése (pl. problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- Egészséges, környezetbarát életmód elsajátítása.
- Környezeti érzékenység, helyes szokások, viselkedési normák kialakítása.
- Felelősségteljes cselekvésre való ösztönzés.
- Ne csak egy-egy konkrét alkalomhoz kössük az egészségnevelést, hanem folyamatosan legyen jelen az intézmény életében. Az alkalomszerű programok mellett mindennapjainkban is természetessé váljon az egészségtudatos magatartás megjelenése.

Rövid távú pedagógiai célok:

- A tanulóban az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- A tanulók ismerjék meg – életkoruknak megfelelően – saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Az egészséges és tiszta környezet iránti igény kialakítása.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása.
- Testmozgás fontosságának tudatosítása.
- Olyan programok biztosítása, amelyek lehetőséget nyújtanak arra, hogy a szülőknek/gondviselőknél szülő ismeretterjesztő anyagok és egyéb ajánlások révén az egészségnevelés otthon is tovább folytatható legyen.
- Az otthon és az iskola erőfeszítései létrehozzák és megerősítik az egészségvédő viselkedési formák, szokások kialakulását.
- Az évek folyamán kialakult hagyományokat továbbra is ápoljuk. Az élményekben gazdag kirándulásokkal, az iskolai ünnepekkel, közös programokkal a közösségi érzést, és a családok kapcsolatának kiszélesítését kívánjuk fenntartani.
- Egy védőháló alakuljon ki az intézményen belül, hatékonyabb kommunikáció növelése érdekében:
 - a) pedagógus – pedagógus,
 - b) pedagógus – diák,
 - c) diák – diák,
 - d) pedagógus – intézmény – szülő/gondviselő,
 - e) szülő/gondviselő – tanuló között.

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell az oktatás-nevelés során. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus, és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Intézményünknek az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- **Biológiai tényezők:** testápolás, táplálkozás, mozgás, szexualitás.
- **Mentális tényezők:** primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése.
- **Szociális tényezők:** egészségügyi ellátás és családvédelem.

Iskolánk egészségfejlesztési tevékenységének feladatai:

Intézményünkben a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (TIE) az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti – minden tanulóval, a teljes

tantestület és alkalmazotti közösség, az iskolaegészségügyi szolgálat szakemberei, a szülők és az iskola környezetének bevonásával, szakmai ellenőrzés és segítség mellett:

- **Egészséges táplálkozás megvalósítása** (lehetőleg a helyi termelés – helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- **Mindennapos testnevelés** minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, és az azt kiegészítő egyéb testmozgás;
- **A tanulók érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése** személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok, kézművesség stb.);
- **Egészségismeretek** széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése is)

Az egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozáson feladata.

Az iskolai egészségfejlesztést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelési órák, játékos egészségfejlesztő testmozgás, az iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások.
- Az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek.
- A biológia és egészségtan, a környezetismeret, a természetismeret, a természettudomány, az állampolgári ismeret, a technika, életvitel és gyakorlat, a technika és tervezés tananyagának feldolgozása.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök (együttműködünk a Gondozási Központtal szakember biztosítása céljából).
- Az egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele (osztályfőnöki órák megtartása, szűrővizsgálatok lebonyolítása).
- Az iskola fogászat szolgáltatásainak igénybevétele.
- Az osztálykirándulások keretében az egészségnevelést szolgáló programelemek szervezése.
- A **Sport- és egészségnap** programjának tanévenkénti lebonyolítása.
- Az osztályfőnöki órák keretében megtartott drogrevenitót szolgáló foglalkozások megtartása (Szociális Otthon Rehabilitációs Részlege, Rendőrség).
- Az egészséges táplálkozás megismertetése a gyakorlatban, annak alkalmazása a gyakorlatban.
- Gyógytestnevelés foglalkozások szervezésének segítése.

Egészséges táplálkozás

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása kisgyermekkorától kezdődően. Az egészséges étkeztetési szokások kialakítása. Az iskolagyümölcs programban való részvétellel biztosítjuk a rendszeres zöldség és gyümölcsfogyasztást.

Tevékenység - eszköz:

- Táplálkozás-élettani optimum, korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.
- Az étkezés higiéniájának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban (pl. kóla, energia ital, illetve cukros üdítők fogyasztása).

- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásainak, sajátosságainak megismertetése (osztályfőnöki órán beszélgetés, anyaggyűjtés).

Követelmény:

- Táplálkozás-higiéniai, esztétikai ismeretek betartása
- A kulturált étkezés szabályainak megismerése és betartása.
- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátítása.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás, élelmiszerek helyi termelése, helyi fogyasztása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok ismerete.
- A beteg ember táplálásának sajátosságainak megismerése.

Értékelés:

Helyes magatartásformák megerősítése, példaként állítása.

Környezeti higiénia biztosításának feladatait az alábbi módokon biztosítjuk:

- Az iskolai környezet tisztaságának és biztonságának megteremtése.
- Az egészségre ártalmas anyagokat, termékeket a tanulók közvetlen környezetétől elkülönítve, zárt helyen tároljuk, azokat az előírások szerint használjuk.
- Gondoskodunk a helyiségek ideális megvilágításáról, az eszközök tisztaságáról.
- Gondoskodunk a megfelelő ivóvízellátásról.
- A tanulók testi épségének védelmében a megfelelő tárgyi eszközöket vásároljuk meg.
- A felnőtt állandó jelenlétével a biztonság érzését biztosítjuk a tanulóknak, és körültekintő szervezéssel próbáljuk a balesetek lehetőségét minimálisra csökkenteni.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a folyamatos levegőcserékre, zöld növényzet elhelyezésére, ápolására, megfelelő páratartalom biztosítására, a nyugtató hatású színharmónia kialakítására.
- A tanulók egészségének megóvását elsősorban a környezeti higiénia megteremtésével, és ehhez kapcsolódóan a higiénés szabályok betartásával.
- A fertőző betegségek megelőzését a rendszeres fertőtlenítésekkel és tisztításokkal.
- A pedagógiai tevékenységek helyes arányainak szabályozását.

Mindennapos testnevelés

Feladat:

- A gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése, vázizomzat erősítése, helyes testtartás kialakítása, mozgásigény alakítása játékkal és egyéb természetes mozgással.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, testi képességeinek fejlesztése játékos formában.
- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (testnevelés óra, túra, kerékpár, úszás stb.) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású: „Ép testben, ép lélek”.
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére.
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése.

Tevékenység - eszköz:

- A mindennapos testmozgás biztosítása. Sport- és napon való aktív részvétel.
- A mozgással, sporttal kapcsolatos emberi kapcsolatok és értékes tulajdonságok fejlesztése.
- A mozgáskultúra örömszerző funkciójával való megismerkedés (tanórán kívüli testmozgások).
- Erőnlét, terhelés, fittség és állóképesség egyéni fejlesztése a testnevelés órákon.
- Jellemformáló helyzetek felhasználása (csapatversenyek).

Követelmény:

- A rendszeres testmozgás szükségletté válik.

- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megteremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolatának meglátása.
- Az egészséghez szükséges testmozgások ismerete.
- A szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában.

Értékelés:

- A sportversenyeken való tisztas helytállás, a bajnokságokba való bekapcsolódás dicsérete, jutalmazása iskolagyűlésen.
- Pozitív megerősítés és társas visszajelzés bármilyen jellegű mozgás-sport tevékenységbe való bekapcsolódás esetén.

A gyermekek érett személyiséggé válásának, lelki egészségének elősegítése

a.) Mentális tényezők

Cél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stresszkezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret és önértékelés kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői értekezleten (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a fiatalkori szorongás kiváltó okait, mivel kudarcélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik.
- A tanuló társas támogatása, mivel ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása osztályfőnök bevonásával.
- A stresszlegyűró képesség és a tolerancia fejlesztése, azért, hogy megkönnyítse a külvilág pszicho-szociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (gyermek- és ifjúságvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknak, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység - eszköz:

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek).
- Az önismeret fejlesztésénél a pedagógusok térjenek ki az aktuális énkép a kapott énkép és eszményi énkép közötti különbségekre és azok kölcsönhatásaira. A szülővel/gondviselővel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartás zavarok jelentkezése esetén a család felkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).
- Az osztályfőnöki órákon stresszfeloldó technikák, konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Követelmény:

- Alakuljon ki pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép.
- Tanulóink tanulják meg, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Alakuljon ki konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben.

- Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az élettapasztalatot gazdagítják, hibáikból tanuljanak.

Értékelés:

- A tanulói sikerek és kimagasló teljesítmények egyéni és közösségi elismerése, dicsérete, jutalmazása (tehetséggondozás, szakkörök, szakmai versenyek) iskolagyűlésen.
- A tanulói fegyelmi kihágások feltérképezése. A szabályszegés mértékéhez megfelelő büntetés és annak következetes betartása, betartatása.

b.) A szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása, rászorulóknak segítése, törődés egymással. A függőséghez vezető szokások megelőzésére való törekvés.

Feladat:

- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés.
- Családi életre, társsá, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szervenélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység - eszköz:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben.
- Közlekedési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.
- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és az egészségüggyel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel: fogászati szűrés, egészséges táplálkozás.
- Interaktív beszélgetés osztályfőnöki órák keretében a dohányzás – alkohol - drog negatív hatásáról.
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítélet-mentesség).
- Érdekérvényesítő tevékenység a diák-önkormányzati munkában osztály és iskolaszinten.
- A tolerancia és elfogadó magatartás gyakorlása.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a média kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Követelmény:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és az elsősegélynyújtás fogásait.
- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedés- és tudatmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

Értékelés:

- Az egészséges életmódra nevelés területein a pedagógus, a család és környezet biztosít folyamatos visszajelzést.
- A visszacsatolás megerősíti a helyes- és elmarasztalja a helytelen viselkedéselemeket.

c) A családi életre nevelés

Feladat:

A családi életre nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység - eszköz:

- A magatartás meghatározó eleme legyen a nemi szerepek szocializációja.
- Az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálnak.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás, anyagi háttér, egzisztencia).

Követelmény:

- Legyenek tisztában azzal, hogy a szerelem kiteljesedése a szexualitás, amelynek fontos feltétele az egymás iránt vállalt felelősség és hűség.
- Legyenek ismereteik arról, hogy a nemi érés a pszicho-szexuális fejlődés ütemében eltér, ezért a korai nemi kapcsolat hátránnyal járhat.
- Tudatosuljanak a partnerkapcsolatokkal, helyes párválasztással és családtervezéssel szemben támasztott követelmények.

Értékelés:

- Visszajelzés a pozitív, mintaszerű magatartásformákra. Az illetet sértő magatartás korrigálása.

Egészségismeretek

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

Egészségismeretek

Feladat:

Az egészségismeretek témaköreinek hatékony átadása, aktív tanulási módszerekkel történő megismerése a megfelelő készségek kialakítása érdekében.

- Az egészséget befolyásoló tényezők:
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége, mint közös felelősségünk.
- A gyermek jogai és kötelességei: jogtudatosság és kötelességtudatosság.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- Az egészséges pszichoszexuális fejlődés.
- A környezet egészsége.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Idő és az egészség, alvás és egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.

Értékelés:

- Csoportos és egyéni beszélgetések alkalmával.
- Verseny esetén iskolagyűlésen dicséretben részesítés.

Testápolás, személyi higiénia

Feladat:

A higiénés magatartásra nevelés, a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szokásrend kialakítása.

Tevékenység - eszköz:

- A testrészek ápolásának megtanítása, a ruházat tisztán tartása, rendszeres tisztacsere elmélyítése az osztályfőnök, védőnő és iskolaorvos bevonásával. Testnevelés órák utáni rendszeres tisztálkodás feltételének biztosítása.
- Ismerjék a tisztálkodáshoz szükséges eszközöket.

- Helyes fogápolás elsajátíttatása, rendszeres szűrésen való részvétel biztosítása.
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély, külső szakmai rendezvények).
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés az elvárt kulturális szignálok (megjelenés, kommunikáció) alkalmazásán is múlik.
- A közvetlen környezet (osztályterem, iskola és környéke) tisztaságának megóvása, otthonossá tételében való aktív közreműködés.
- Rögzüljön, hogy a betegség megelőzésének fontos eszköze a tisztaság.

Követelmény:

- Tiszta ápolts megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után.
- Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben.

Értékelés:

- Csoportos és egyéni beszélgetések alkalmával.
- Verseny esetén dicséretben részesítés.

Drogprevenció

Az egészségfejlesztési program részeként pozitív üzenetet közvetítünk a diákok felé, és indirekt módon tudatosítjuk a „Ne drogozz!” üzenetet. Az illegitim drogok megközelítése nem elkülöníthető a legális drogoktól, illetve nem leválasztható az egészség általános és különösen nem az egészség mentális, és pszichés hangsúlyú fejlesztésétől.

A tanulóknak az egészséges életmód kialakításához, fenntartásához szükséges képességfejlesztés és készségszintű viselkedéses jellemzők kialakítása jelenti magát a preventív folyamatot, az antihumánus szenvedélyektől és pszichoaktív szerektől mentes életet. Olyan ismereteket próbálunk nyújtani számukra, amely által mind ők, mind a következő generációk - hátrányos helyzetükből kiemelkedve - hasznos tagjai lehetnek a társadalomnak, választott szakmájukban és privát életükben is sikeresen, öntudatosan tevékenykedhetnek.

Ennek részeként nagy hangsúlyt helyezünk a személyiségfejlesztésre, hiszen a kábítószer (valamint a cigaretta, az alkohol) sokszor a kisebbségi érzés, a lelki, érzelmi instabilitás kompenzálására szolgálnak.

Kutatások szerint a tanulók egy része már az általános iskolában dohányozni kezd, és az alkohol sem ismeretlen számukra, ezért kiemelten fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkat megóvjuk a szenvedélybetegségek és a kábítószer okozta veszélyektől.

Ennek érdekében minden tanévben szervezünk olyan előadás-sorozatot, a rendőrség kábítószer osztályának munkatársai, illetve egyéb szakemberek segítségével, amelyek felhívják a figyelmet a drogfogyasztás (és terjesztés) lehetséges következményeire, valamint elrettentésül szolgálnak a tanulók számára.

Célunk, hogy az oktatás a drogprevenció egyik színtere legyen, ezért a témakört beépítjük az iskolai tananyagba, pl. biológia, fizika, kémia, de főként osztályfőnöki órákon rendszeresen foglalkozunk a témával.

Pedagógusaink a tanórák (biológia, kémia, osztályfőnöki) keretében ismertetik tanulóinkkal ezen káros szenvedélyek veszélyeit, rövid- és hosszú távú hatásait.

Személyiségük fejlesztése közben ismertetik meg velük a „nemet mondás”-hoz való jogukat, azt, hogy ne váljanak egy káros szenvedély rabjává csak azért, mert a baráti, haveri kör ezt várja el, és esetleg kinézi a nem csatlakozót a társaságból. Fontos annak tudatosítása, hogy nem feltétlenül a kortársak véleménye a megfelelő számukra.

Intézményünkben a dohányzás, alkohol, drog és az AIDS-hez kapcsolódó készség-, képességfejlesztő, helyes önértékelésre nevelő, önbecsülést építő foglalkozásokat tartunk külsős szakemberek meghívásával. A foglalkozások nem pusztán előadások, lényeges szerepe van a tanulók által „hozott” problémák megbeszélésének, a vitának, a szituációs- és

szerepjátékoknak. A foglalkozásokon a tanulók megtanulják a veszélyhelyzetet mindenkor **FELISMERNI**, megtanulnak a következményeket jól átgondolva helyesen **DÖNTENI**, ha kell **ELUTASÍTANI**, a nekik ártó dolgokat, mindenképpen **ELMONDANI**, hogy mi történt, és ha lehet, próbálják meg **ELKERÜLNI** az ilyen helyzeteket.

Célja:

- a tanulók mindenkor felismerjék a veszélyhelyzeteket,
- meg tudják különböztetni a pozitív és negatív befolyásolásokat,
- ki tudják számítani döntéseik, cselekedeteik következményét, eredményét.
- képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak is,
- konfliktushelyzeteiket úgy oldják meg, hogy abból kikerülve ne érezzék vesztesnek magukat.

Iskolai drogstratégia

Cél:

- váljon vonzóvá az egészséges, drogmentes életmód,
- ne legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat (szükséges tudatosítani, hogy a társadalom túlnyomó többsége nem használ drogokat),
- erősödjön a diákok személyiségfejlődése, és csökkenjenek a rájuk veszélyes, ártó tényezők hatásai.

Rövid távú célok:

- Az érvényes törvények, rendeletek, jogszabályok megismerése.
- A szerepvállalás deklarálása.
- A tantestület egységes együttműködése.
- Bővüljön a fiatalok tudása a droghasználatból következő negatív hatásokról.
- Fokozódjék a szakemberek (iskolarendőr, szociális segítő, iskolaorvos, védőnő) támogató együttműködése.

A segítő kapcsolatok partneri csatornáinak feltérképezése:

- szülők (család),
- szülői munkaközösség,
- iskolarendőr,
- iskolaorvos,
- gyermekvédelmi felelős,
- gyermekjóléti szolgálat,
- pedagógiai szakszolgálat,
- védőnői hálózat,
- rendészeti szervek,
- szociális segítő,
- egyházak,
- alapítványok,
- karitatív szervezetek.

Állapotfelmérés:

- Eszközei: ismeretszint felmérés, attitűd vizsgálat.
- Célcsoportjai: 7-8. osztályos diákok.

Középtávú és hosszú távú célok:

- A szülők/gondviselők tájékoztatása és bevonása, elsősorban felső tagozaton.
- Kapcsolattartás az egészségügyi szervekkel és a karitatív szervezetekkel.

- Egészségfejlesztő, drogprevenziót tartalmazó programok megvalósítása a tanulók életterein (család, közoktatás, művészetoktatás, szabadidős és sport tevékenységek, egyházi élet).

A végrehajtás színterei:

- Tantárgyi órák témafeldolgozásai.
- Tanórán kívüli foglalkozások: egészségfejlesztési verseny, szülői értekezletek, szakmai előadások pedagógusoknak, szülőknek.
- Iskolán kívüli tevékenységek: kortárs segítők előadásai, kirándulások, szabadidős-és sportprogramok.
- Programformák: filmvetítés, versenyek, vetélkedők, kiscsoportos beszélgetések, előadások, DÖK programok.

Értékelés:

- Minden tanév végén.

Felelős:

- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, biológia tanár, diákönkormányzatot segítő pedagógus, osztályfőnöki munkaközösség vezetője.

22.2. Az iskolai környezeti nevelés elvei

A környezeti (környezetvédelmi) nevelési elvek, nevelési céljaink

A környezeti nevelés alapelvei – Ökoiskolai program

A környezeti nevelés tartalma világszerte, így Magyarországon is kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak. Az iskolai nevelés-oktatás tevékenységi rendszerét, helyi tantervünket minden területen áthatja a fenntarthatóság szemlélete, beépül az egyes tantárgyakba, ezzel lehetővé teszi és felértékeli a tantárgyak közötti integrációt. Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni adottságot, esélyt teremt minden tanuló számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátításában. Környezeti nevelésünk része a tanulók személyiségfejlesztésének, illeszkedik a mentálhigiénés nevelés feladatrendszerébe és kapcsolódik a testi-lelki egészségneveléshez is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a természet- és a társadalomtudományi ismeretek köre, az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve formálódik a tanulók értékrendje, és az életviteli szokásai.

A környezeti nevelés, felkelti a tanulók motivációját a természettudományok tárgykörébe tartozó problémák egyre mélyebb megismerése iránt. A tanulók számára életkoruknak megfelelő, releváns problémákat, életszerű helyzeteket tár fel, amelyek a tanulók kíváncsiságára támaszkodnak, és a felvetett probléma integrált szemléletű tárgyalásával, a tanulók aktív közreműködésével keresi a lehetséges válaszokat.

Iskolánk a 2024/2025. tanévtől Ökoiskolaként is működik.

A környezeti nevelési célkitűzései

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós, sokszor váratlan helyzeteivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és maguk keressék az alternatív megoldásokat, válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a változás, a fejlődés és a környezet összefüggő rendszerét.

Célja:

- Erősítse az ember és a természet, az élő, az élettelen és a kultúra által létrehozott környezet iránti érdeklődést és tiszteletet.

- Segítse elő a környezettudatos magatartás, attitűd kialakulását, a pozitív viszonyulást a természethez és a környezetért felelős életvitelt.
- Támogassa a globális összefüggések megértését, a természet és benne az emberi közösségek, a társadalom harmóniájának megőrzését, fenntartását.
A létező környezeti problémák mögött (globális felmelegedés, vízhiány, csökkenő energiakészlet, klímaváltozás) gazdasági, társadalmi problémák állnak, amelyek globális problémákká szövődnek össze.
- Fejlessze a kreatív problémamegoldó gondolkodást, a kommunikációt és az együttműködést.
Nem elegendő az egyes problémák, és azok összefüggéseinek felfedeztetése, ha nem alakul ki a problémákra adható válaszok keresésének igénye és képessége.
- Váljék meghatározóvá a környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás.

Az ÖKOISKOLA programból adódó alapelvek, célok és feladatok:

- A konstruktivista szemléletmód, a konstruktivista didaktika (pl. felfedeztető tanulás) és a differenciálás pedagógiájának hangsúlyozása.
- Az iskolavezetés, a teljes pedagógus közösség és az iskola környezetében levő kulcsszereplők (pl. szülők), tanulók bevonása a megvalósítás folyamatába.
- Belső motiváció (pedagógusok, az intézmény vezetői, gyerekek, szülők, az iskola egyéb szereplői) elősegítése, támogatása.
- Iskolaközösségek, pedagógusok aktív szerepvállalásának, együttműködésének ösztönzése.
- Hálózati tanulás feltételeinek megteremtése, segítése: más tanulószervezetekkel való együttműködés.
- A módszerek a kommunikációra és az együttműködésre épülnek.
- A csoportos problémamegoldás hangsúlyos a tanulás folyamatában.
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele. Kisiskolások: mese, játék, mozgás, varázslat. Kiskamaszok: gyűjtés, vizsgálódás, versenyszellem. Kamaszok, ifjak: önállóság, valós problémák feltárása, igazságkeresés.
- Egyéni tanulási módok, utak, stílusok figyelembe vétele, az egyedi tanuláshoz szükséges sokszínű módszerkínálat.

Pedagógiai alapelveink az ökoiskolai működéssel összhangban:

a) „Egész iskolás” megközelítés

Arra törekszünk, hogy nemcsak a tanításban érvényesüljenek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén (pl. iskola működtetése, gyerekek étkeztetése, tanórán kívüli programok stb. szervezése).

b) Komplex tanulási formák

A komplex, valós élethez közel álló szituációkat részesítjük előnyben az előre megtervezett, irányított, tanulási formákkal szemben.

c) Tantárgyköziség

A pedagógiai gyakorlatunkban az egyes fenntarthatósági témakörök feldolgozásakor a tantárgyak felől a tantárgyközi feldolgozás felé fordulunk.

d) Aktív tudásszerzés

A passzív szabály- és tudáselsajátítás helyett az aktív, cselekvés közben történő tudásszerzésre helyezük a hangsúlyt.

e) Módszertani sokszínűség

A különböző tanulószervezési eljárásokkal figyelembe vesszük az eltérő tanulási szükségleteket, stílusokat, az együttműködést támogató technikákat. Az aktív,

problémaközpontú, felfedező tanulás, az „out-door learning” hangsúlyos szerepet kap. A fenntarthatóságra nevelés során alkalmazhatunk projekt módszert is.

f) Témakörök sokszínűsége

A tanítás napi gyakorlatában megjelennek a hétköznapi tevékenységek, a mindennapi jelenségek megfigyelése és elemzése is. Munkatervünkben rögzítjük a fenntarthatósággal kapcsolatos témnapokat, témaheteket.

Az ökoiskolai programból adódó intézményi működés:

a) Nyitott iskola

Az iskolánk külső kapcsolatai a kölcsönösség elve alapján alakulnak, az iskolánk nemcsak befogadója, hanem aktív alakítója, kezdeményezője is az ilyen jellegű kapcsolatoknak.

b) Energiatakarékosság

Az iskolánk épülete, infrastruktúrájának kialakítása és az iskolai működése energiatakarékos módon történik.

c) Hulladék-megelőzés

Az iskolánk a hulladékkezelés során a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, ezzel csökkentve a keletkező hulladék mennyiségét.

d) Inspiratív tanulótér

Az iskolánk külső-belső környezetét esztétikusan, az igényeknek, és a funkcióknak megfelelően, az iskolapolgárok (az iskolában dolgozók és tanulók) közösen alakítják.

Emberi kapcsolatok, kommunikáció

a) Kommunikáció

A kizárólag felülről lefelé irányuló (tanártól diákiig áramló) kommunikáció helyett a pedagógusok figyelembe veszik a gyerekek iskolával, tanítással kapcsolatos ötleteit, véleményeit is.

b) Emberi kapcsolatok ápolása

Az ökoiskolánkban az iskolapolgárok különös hangsúlyt fektetnek az emberi kapcsolatok minőségének megőrzésére, javítására, a harmonikus belső egyensúly megteremtésére, a kapcsolati hálók működtetésére.

c) Csapatmunka

Az egész iskolát átfogó ökoiskolai program csak csapatmunkában valósulhat meg. Az iskola életében emiatt gyakran előtérbe helyezük az együttműködést ösztönző technikákat.

A környezeti nevelés sajátos értékelési formái

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra törekszünk, formáljuk tanulóink szemléletét, fejlesztjük személyiségét.

A környezeti nevelés pedagógussal szembeni elvárásai:

- Rendelkezzen mindazon ismeretekkel, tudással, kompetenciákkal és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak.
- Felkészülését hassa át az együttműködésre törekvés.
- Törekedjen fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között.
- Tanulói számára jól szervezett, együttműködésen alapuló tevékenységek során biztosítson sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet.
- Adjon alkalmat az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásának.
- Segítse a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és szükségszerűségeinek felismerését.

- Szervezze meg az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítsa a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában.
- Segítse a rendszerszemléletű gondolkodás kialakulását.

A pedagógusok biztosítsák a tevékenységek során:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését,
- az aktivitás fenntartását és megerősítését,
- a belső motivációs bázis fejlesztését,
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését,
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit,
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére,
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére
- a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is.
- olyan lehetőségeket, melyekben a tananyag legyen természetes valóságban tanulmányozható, és élményt nyújtson.

Ellenőrzés-értékelés:

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének. Az egyéni fejlődési utak folyamatos követése, és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként jelenjék meg.

- Az ellenőrzés bizalomra épül, és az elért tudásszint megismerésére irányul.
- Mindig biztosítjuk a javítás lehetőségét, amely tükrözze a következőzetes igényességet.
- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, amely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást, és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.
- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

Az ökoiskolai programunkban használjuk

- azokat a diagnosztikus eszközöket, amelyek segítségével fel lehet tární a tanulók előzetes ismereteit, tanulási szokásait és képességeit (év eleji felmérések);
- a tanulók előrehaladását jelző, formáló-fejlesztő értékelési eszközöket (fejlesztő és szummatív értékelés, Foglalkozás-visszajelző lap,);
- a pedagógiai rendszer végső céljait jelző kritériumok elérését mérő, összegző értékelés eszközeit (Összegző kérdőív).

Eredményvizsgálat:

Eredményvizsgálatunk egyes tanulók esetében az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulására, a szociális képességek alakulására, az attitűdök és értékorientáció fejlődésére, a csoporthelyzet megismerésére, a konfliktuskezelés módjára irányul.

Osztályközösségek esetében a csoportdinamika és a kapcsolatok alakulásának, a közvéleménynek, a morális gondolkodásnak, az informális kapcsolatrendszernek, a tevékenységrendszernek a megismerésére irányul.

Eredményvizsgálati módszerei:

- folyamatkövető megfigyelés,
- célzott megfigyelés,
- helyzetfelmérés (szociometriai vizsgálat),
- tevékenységelemzés,
- egyéni és csoportos megbeszélés, interjú.

A nevelői követelmények teljesítéséről az intézmény belső ellenőrzési szabályzata részletes előírásokat tartalmaz.

A környezeti nevelés lehetőségei

A pedagógusok diákok és szülők/gondviselők együttműködésével kialakított inspiráló tanulási környezet, az általa kínált nyitott iskola követendő mintát, értéket ad az iskolai és iskolán kívüli élet egészére. Az esztétikus, rendezett tanulási tér, a mindennapi élet megszervezése az első osztálytól segíti a tanulókat az új környezetben való eligazodásban, és felkelti a vágyukat az iskolai élethez, a munkához nélkülözhetetlen tisztaság és rend iránt. Az iskolaérett gyermek közvetlen környezetének számos jelenségével találkozott már, sok személyes emléke, tapasztalata van, de ennek olykor nincs is tudatában. A tanító dolga, hogy a mozaikszerű tudáselemeket egymás mellé illessze, rendszerezze. Az elsősök természetszerűen fogadják el a tanító magatartását, viselkedését, utasításait, véleményét. A tiszta környezet (beleértve a mellékhelyiségek, az iskolaudvar állapotát is), a mozgásigény kielégítése, a szelektív hulladékgyűjtés (elemek, papír, komposztálható ételmaradékok) napi gyakorlata természetes velejárói lehetnek a tanulók hétköznapijainak. A későbbi években ez a kör bővíthet, tudatosodhat. A tanító egyben osztályfőnök is: az osztály életének szervezésében hatékonyan segítheti a környezeti nevelést (növények gondozása az osztályteremben, a környezetvédelem jeles napjainak megünneplése, kirándulások szervezése az élő természet és az épített környezet szépségének átélésére stb.) A családdal való kapcsolata lehetővé teszi, hogy közös programok szervezésével a szülőkre/gondviselőkre is hatással legyen. A környezetismeret tantárgy a valóságos környezet megfigyelésével, vizsgálatával kielégítheti a gyermeki kíváncsiságot. Felkelti a természeti jelenségek megismerésének vágyát, bemutatja az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében. Ahhoz azonban, hogy a tanítványainkban kialakítsuk a kívánt magatartásformát, erős érzelmi kötődést is létre kell hozni, mely e viselkedés egyik motivációs bázisa. Erre lehetőség kínálkozik a magyar nyelv és irodalom órákon is. Az élő természethez, az élőlényekhez való érzelmi kötődés, a felelősségérzés itt más szempontból közelíthető meg. A versek, a történetek személyes hangon szólnak a tanulókhöz. Nagy íróink és költőink természetszerűen át sugárzik a tanulókra. Az érzelmi kapcsolat létrejöttét segíthetjük a vizuális kultúra tanítása során is. Itt is lehetőség van a természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására. Egy csigaház, mákgubó, őszi levél vizsgálata a rajzi szempontokon túl új és új kérdéseket vet fel. A természetes anyagok (gyapjú, szalma, kukoricacsuhé, méhviasz stb.) használata új érzékelési területen, a tapintáson, szagláson keresztül ad élményt a gyerekeknek. A technika, életvitel és gyakorlat, technika és tervezés órákon a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet megismerése nyújt lehetőséget a környezeti nevelés számára.

Az iskolai nevelés folyamatában támogatjuk a tanulói folyamatokra és tevékenységekre épülő, az iskola egész nevelési rendszerét átfogó környezeti nevelést, amely a globális látásmód kialakulásának alapvető eszköze. A Fenntarthatósági Témahét lehetőséget biztosít tanulóink számára a tanítás napi gyakorlatában megjelent hétköznapi tevékenységek, mindennapi jelenségek megfigyelésére és elemzésére, vizsgálatok és kísérletek megvalósítására. A környezet védelme és a fenntarthatóság érdekében szemléletformálással irányítjuk tanulóink figyelmét a téma fontosságára és személyes érintettségükre.

A jövő generációk – szűkebb és tágabb környezetükben is – környezettudatosan cselekvő emberré nevelése kiemelt feladat a fenntarthatóság területén. Mindez feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és magatartásukat erkölcsi alapelveknek tekintve, felelősséget vállalnak egyéni és közös tetteikért egyaránt.

Kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére, érzékenyebbé tesszük őket környezetük állapota iránt.

Valamennyi tantárgy lehetőségeit, a fogyasztói társadalom konkrét példáit felhasználjuk, az új pedagógiai módszerek bevetésével, a tanulók érdeklődésének, aktivitásának felkeltésére, a minőségi változások iránti igény kialakítására. Minden tantárgyi lehetőséget kiaknázó folyamatos munkát vállalunk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia területen.

A fenntarthatóságra nevelés állandó tanulási lehetőséget, több oldalról való megközelítést kíván. Mivel építünk a már meglévő tudásra, előfordul, hogy ugyanaz más megközelítésben, esetleg magasabb szinten újra előkerül. A komplexitás, a minden mindennel összefügg elve, vagyis a tantárgyközi megközelítés meghatározó.

Az ökoiskola nevelési-oktatási, országosan meghirdetett programja közel száz modul tartalmaz, melyek a környezeti nevelés szinte valamennyi területét érintik, az épített, a természeti és a társadalmi környezettel kapcsolatosan egyaránt, melyeket opcionális jelleggel, a tanulók motivációs és tudásszintjéhez igazodva alkalmazhatunk.

Környezeti nevelési feladataink:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakulásának elősegítése,
- a természet, az ember, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,
- tanulóink együttműködő tevékenységek és aktív tanulás során ismerik meg és gyakorolják azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik,
- a tanulók az életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezet lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk épített és természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezet- és természetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

23. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát,
- segítse a tanulók önértékelésének fejlődését,
- személyre szabott legyen,
- vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Magatartáson értjük a tanulót:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát

- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartását
- a közösség érdekében végzett tevékenységét
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

A magatartás értékelése

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja	Másokat zavaró, változó, de igyekszik	Erősen kifogásolható, negatív
2. Viselkedés kultúrája	Tisztelettudó, udvarias	Kivetni valót hagy maga után	Udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, durván közönséges
3. Hatása a közösségre	Pozitív, aktív, jóindulatú	Közömbös, nem árt	Vonakodó, ingadozó	Negatív, ártó, megfélemlítő
4. Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be	Sokat vét ellene
5. Felelősségérzete	Nagyfokú	Időnként felelőtlen	Ingadozó	Megbízhatatlan

Szorgalmon értjük a tanulót:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását, aktivitását

A szorgalom értékelése

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében	figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell	munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni	munkája hanyag, akadályozó, ellenálló
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, önállótlan
3. Kötelességtudata	Kifogásolhatatlan, precíz	néha ösztökélni kell	csak folyamatos figyelmeztetésre dolgozik	sok az el nem végzett feladata, nem érdeklik a feladatai
4. Tanórákon kívüli aktivitása	érdeklődő, rendszeres, aktív	ösztönzésre dolgozik	ritkán dolgozik	egyáltalán nem dolgozik
5. Felszerelése	felszerelését rendben tartja	felszerelése néha hiányos	felszerelése gyakran hiányos	felszerelése mindig hiányos

Magatartásra és szorgalomra adható írásbeli dicséretetek, elmarasztalások

Dicséretetek	
--------------	--

Nevelőtestületi dicséret (év végén bizonyítványba)	Ha a tanuló összes érdemjegye jeles és a tantárgyak feléből dicséretben részesül.
Igazgatói dicséret (elektronikus ellenőrzőbe)	Osztályfőnök vagy a szaktanár felterjesztése után a sport, művészeti vagy tanulmányi versenyen nyújtott teljesítményért
Osztályfőnöki dicséret (elektronikus ellenőrzőbe)	Kiemelkedő közösségi munkáért, megyei és országos tanulmányi- vagy sportversenyen való eredményes részvételért, vagy három nevelői dicséretet követően
Nevelői dicséret (elektronikus ellenőrzőbe)	Kiemelkedő tanulmányi munkáért. Tanulmányi versenyen való eredményes szereplésért, iskolai rendezvényeken való részvételért.
Jutalomkönyv, oklevél (tanév végén)	Kitűnő tanulmányi eredményért, példamutató magatartásért, illetve sportban nyújtott kimagasló eredményért, kiemelkedő közösségi munkáért.
Tantárgyi dicséret	Megjegyzés rovatban a bizonyítványban szerepel.

Fegyelmező intézkedések, elmarasztalások

Nevelői intés	A házirend szabályinak enyhe megsértése, sorozatos házi feladat vagy felszerelés hiány, enyhe magatartási probléma, csúnya beszéd.
Osztályfőnöki intés	A házirend megsértése, tanórákon magatartási problémák, igazolatlan mulasztás, késés
Igazgatói intés	A házirend súlyos megsértése, szándékos károkozás. Igazolatlan mulasztás.
Áthelyezés másik osztályba, iskolába	Kivételes esetekben, ha a tanuló vétsége nagyon súlyos, illetve a fenti intézkedések már nem visszatartó erejűek számára. Az áthelyezéshez, illetve kizáráshoz minden esetben a nevelőtestület határozata szükséges (fegyelmi eljárás lefolytatása).

24. AZ ISKOLAI JUTALMAZÁS FORMÁI

Tanév közben elismerésként:

- nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

A dicséretetek kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben el lehet térni.

A dicséretetek fokozatossága a következő mechanizmust követi:

- három magatartás/szorgalom nevelői dicséret után a negyedik magatartás/szorgalom nevelői dicséret helyett osztályfőnöki dicséret következik,
- három magatartás/szorgalom osztályfőnöki dicséret után a negyedik magatartás/szorgalom osztályfőnöki dicséret helyett igazgatói dicséret következik.

Tanév végén az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók esetén

- könyvjutalom a kitűnő tanulmányi eredményt elérőknek,
- könyvjutalom az osztályfőnök javaslata alapján,

- oklevél jutalom adható az osztályfőnök javaslata alapján, melyet a tanévzáró ünnepségen vehetnek át a tanulók.

Oklevél jutalom az alábbi teljesítményekre adható:

- kiváló tanulmányi eredmény,
- példamutató magatartás és szorgalom,
- példamutató magatartás,
- példamutató szorgalom,
- közösségi munka,
- kiváló sporttevékenység,
- diákönkormányzatban végzett munka,
- jó tanulmányi eredmény
- énekkari munkáért
- művészeti tevékenységért
- napközis tevékenységért.

A 8. évfolyam végén:

- oklevél és pénzjutalom a legkiemelkedőbb tanulmányi eredményt elérőknek külső támogatásból is adható,
- könyvjutalom a sport területén végzett több éves munkáért, szaktárgyi teljesítményért, az énekkarban vagy a diákönkormányzatban végzett kiemelkedő munkáért.

A dicséretet írásba kell foglalni és a szülő/gondviselő tudomására kell hozni.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

Az iskolai szintű versenyek első helyezettjei oklevelet és könyvjutalmat, a második és harmadik helyezettek oklevelet kapnak.

Kiemelkedő eredménnyel végzett tanulóink az alábbi elismerésben részesülhetnek:

Nevelőtestületi dicséret:

Felterjesztő: osztályfőnök

Döntési mechanizmus:

- a döntésre jogosultakat az igazgató hívja össze,
- a döntésre vagy az alsós, vagy a felsős nevelők közössége jogosult,
- a döntésre jogosult közösségnek hivatalból tagja az igazgató vagy valamelyik helyettese,
- a nevelőtestületi dicséret a döntésre jogosultak 2/3-ának „igen” szavazatával lép életbe.

A felterjesztéshez szükséges:

- legalább három igazgatói dicséret,
- megyei szintű versenyen, vetélkedőn elért 1-10 helyezés
- országos versenyen elért 1-20 helyezés
- olyan súlyú elismerésre méltó cselekedet, amelyik lehetővé teszi, hogy a fokozatosság elve figyelmen kívül hagyható legyen.

A nevelőtestületi dicséret kiadásához a legalább három igazgatói dicséret mellett a felsoroltak közül legalább még egynek teljesülnie kell.

Kihirdetés:

- A kihirdetésről az igazgató gondoskodik.

Jutalmazás:

- a tanévzáró ünnepségen a nevelőtestületi dicséretben részesülő tanuló könyvjutalmat kap a dicséret tényét tanúsító oklevéllel,
- az osztályfőnök bejegyzzi a dicséretet a törzskönyvbe, a bizonyítványba és a naplóba.

Igazgatói elismerő oklevél

Igazgatói elismerő oklevél adományozásának szabályozása a következő:

Igazgatói elismerő oklevelet 8. évfolyamot befejező tanuló kaphat.

Adományozó: igazgató.

Az adományozás feltétele:

- a tanuló 4 éven át folyamatosan segíti az intézmény közösségét munkájával
- részt vesz az iskolai programokon, azok előkészítő és utómunkáiban
- Közösségi munkájával példát mutat társainak.

Az igazgatói oklevél létszámmegkötés nélkül adományozható.

Kihirdetés:

- a ballagási ünnepségen, amelyről az igazgató gondoskodik.

Jutalmazás:

- a ballagási ünnepségen az igazgatói oklevélben részesülő tanuló oklevelet és 5 000 Ft-os vásárlási utalványt kap.

Díszoklevél

Díszoklevél adományozásának szabályozása a következő:

Díszoklevelet 8. évfolyamot befejező tanuló kaphat.

Felterjesztő: 8. osztályos osztályfőnök.

Döntési mechanizmus:

- a döntésre jogosultakat az igazgató hívja össze,
- a döntésre a felső tagozatos nevelők közössége jogosult,
- a döntésre jogosult közösségnek hivatalból tagja az igazgató és a helyettese,
- a díszoklevél a döntésre jogosultak 2/3-ának "igen" szavazatával lép életbe,
- a döntésre az év végi osztályozó értekezleten kerül sor.

A felterjesztés az alábbi kategóriákban történhet:

- 8 évig kitűnő tanulmányi eredmény,
- kiváló tanulmányi eredmény,
- kiváló sportteljesítmény,
- kiváló művészeti tevékenység,
- kiváló közösségi munka.

A felterjesztéshez szükséges:

- az osztályfőnök és a szaktanárok ajánlása

Kihirdetés:

- a ballagási ünnepségen, amelyről az igazgató gondoskodik.

Jutalmazás:

- a ballagási ünnepségen a díszoklevélben részesülő tanuló oklevelet, a tanévzárón jutalomkönyvet kap.

Czabán-díj

A Czabán-díj adományozásának szabályozása a következő:

A Czabán-díjat a Nagyszénási Czabán Samu Általános Iskolából egy, a 8. évfolyamot befejező tanuló kaphatja meg.

Felterjesztő: az osztályfőnök.

Döntési mechanizmus:

- a döntésre a nevelőtestület közössége jogosult,
- a döntésre jogosult közösségnek hivatalból tagja az igazgató és helyettesei,
- a döntésre jogosultakat az igazgató hívja össze,
- a Czabán-díj adományozása a döntésre jogosultak 2/3-ának „igen” szavazatával lép életbe,
- döntésre az év végi osztályozó értekezleten kerül sor,
- több jelölt esetén a döntésre az intézmény felső vezetése jogosult.

A felterjesztéshez szükséges:

- 8 éven át kitűnő tanulmányi eredmény,
- tanulmányi, művészeti és sportrendezvényeken az **iskola képviselőjében** nyújtott kiemelkedő teljesítmény,
- az iskola közösségi életében végzett példamutató tevékenység.

Kihirdetés: A ballagási ünnepségen.

Jutalmazás: díszoklevél, mely tartalmazza az osztályfőnök laudációját és emléklakett.

25. AZ ISKOLAI BÜNTETÉS FORMÁI

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szóbeli figyelmeztetés,
- nevelői intés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatói intés,
- fegyelmi eljárás alapján:
 - tantestületi megrovás,
 - tantestületi szigorú megrovás,
 - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetve megvonása (szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozhat),
 - áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, iskolába (más iskolába történő áthelyezés előtt meg kell állapodni az átvevő iskola igazgatójával).

A büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára tekintettel - el lehet térni.

A büntetések fokozatossága a következő mechanizmust követi:

- három magatartás/szorgalom nevelői intő után a negyedik magatartás/szorgalom nevelői intő helyett osztályfőnöki intés következik,
- három magatartás/szorgalom osztályfőnöki intő után a negyedik magatartás/szorgalom osztályfőnöki intő helyett igazgatói intés következik.

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő/gondviselő tudomására kell hozni.

A jutalmazási és büntetési fokozatok tartalmát, a fokozatok közötti átváltás rendjét igazgatói utasítás formájában rögzítjük.

26. A FOGYASZTÓVÉDELEMEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezte, hogy minden állampolgár fogyasztóként a következő alapvető jogokkal rendelkezik:

- az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga
- a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólásjoga
- a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélelénkebbek, ezért is fontos a szülők/gondviselők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányában ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti-értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános

és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- **Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás:** Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.
- **Ökológiai fogyasztóvédelem:** Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profítcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
- **Környezettudatos fogyasztás:** kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásai gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- **Fenntartható fogyasztás:** A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok.
- használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei - és egészsége - ne kerüljenek veszélybe.
- **Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem:** Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás lehetőségei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

- Tantárgyközi projektek (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz)
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők/gondviselők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők/gondviselők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

27. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola nevelőtestülete felülvizsgálta pedagógiai programját, melyet a nevelőtestületi szavazás után elfogadott.
2. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2024. szeptember 1. napjától 2028. augusztus 31. napjáig – szól.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
 - A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
 - A 2024/2025. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes, minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén, ezen pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója
 - a nevelőtestület bármely tagja
 - a nevelők szakmai munkaközösségei
 - a szülői munkaközösség
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását az diák-önkormányzati képviselői útján az Intézményi Tanácsnak javasolhatják. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az Intézményi Tanács véleményét.
3. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
4. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
3. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján
 - az iskola fenntartójánál
 - az iskola irattárában
 - az iskola könyvtárában
 - az iskola nevelői szobájában

- az iskola igazgatójánál
- az iskola igazgatóhelyetteseinél
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban a szülői szervezet – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményt nyilvánított és az abban foglaltakkal egyetért, melynek tényét a szülői szervezet elnöke tanúsítja.

Nagyszénás, 2024. szeptember 2.

SZMK elnök

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban a Diákönkormányzat – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményt nyilvánított és az abban foglaltakkal egyetért, melynek tényét a Diákönkormányzatot segítő pedagógus tanúsítja.

Nagyszénás, 2024. szeptember 2.

DÖK segítő pedagógus

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban az Intézményi Tanács – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményt nyilvánított és az abban foglaltakkal egyetért, melynek tényét az Intézményi Tanács elnöke tanúsítja.

Nagyszénás, 2024. szeptember 2.

Intézményi Tanács elnöke

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestülete 2024. 08. 29-én elfogadta és az intézmény vezetője jóváhagyta. Az elfogadás és jóváhagyás tényét az igazgató az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Nagyszénás, 2024. szeptember 2.

Igazgató

A Pedagógiai Program módosításával az igazgatójának előterjesztése után a fenntartó Békéscsabai Tankerületi Központ egyetértése alapján érvényes, hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Békéscsaba, 2024.

Bánki András
Tankerületi igazgató

